ПАРТИЯ БИЛАН ХАЛҚНИНГ БУЮК БИРЛИГИ

БУТУН ДУНЕ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 23 (2056). | 2 февраль, жума, 1962 йил. | Баҳоси 2 тийин.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ДЕПУТАТЛИГИГА НОМЗОДЛАР КЎРСАТИЛА БОШЛАНДИ

Суратларда: (чапдан) Янгийўл районидаги Хрушчев номли ва Чиноз районидаги Киров номли колхоз аъзоларининг СССР Олий Совети депутатлигига номзод кўрсатишга бағишланган йиғилишларида.

Р. Шамсутдинов ва В. Лейзерович фотолари. (ЎзТАГ фотохроникаси).

Партия ишида жамоатчилик асосларини ривожлантирайлик

КПССнинг тарихий XXII съезди мамлакатимизда коммунистик жамият қурилишининг улуғвор программасини чизиб берди. Қаҳрамон халқимиз ўзининг порлоқ истиқболи йўлида, она Ватанимизнинг янада гулгул равнақ топиши йўлида зўр ғайрат билан меҳнат қилмоқда.

Партиямиз съезди коммунистик жамият қурилиши тобора кучайиб бораётган ҳозирги даврда партия ташкилотларининг раҳбарлик роли ва масъулияти янада ошганлигини таъкидлаб, партиявий-ташкилий ва оммавий-сиёсий ишларни ҳар қачонгидан ҳам юқори даражада олиб бориш вазифасини ўртага қўйди.

Партиямизнинг коммунистик жамият қураётган халқнинг илғор отряди сифатида ўз ички партиявий турмушини ташкил қилишда ҳам доимо олдинда боришга, коммунистик ижтимоий ўз-ўзини бошқаришнинг энг мукаммал формаларини ишлаб чиқишда намуна ва ўрнак кўрсатишга ҳам интилиб келмоқда. Ўз фаолиятининг бундай формалари ва методларини вужудга келтиришда ва уларни такомиллаштириб боришда бир қанча партия ташкилотлари яхши ўрнак кўрсатмоқдалар.

Бошқа қардош республикаларда бўлганидек, бизнинг республикамизда, шу жумладан областимизнинг шаҳар ва район партия ташкилотларида ҳам жамоатчилик асосларини ривожлантиришга алоҳида аҳамият берилмоқда. Район ва шаҳар партия комитетларининг ҳузурида штатсиз бўлимлар, комиссиялар, группалар ташкил этилаётир. Улар жуда катта иш олиб бормоқдалар ва маҳаллий партия комитетларига ҳар тарафлама ёрдамлашмоқдалар.

Жамоатчилик асосларини кенгайтириш ва коммунистларнинг шахсий ташаббускорлик ва активлигини оширишда Тошкент шаҳар Киров район партия комитети намунали ишлар қилмоқда. Район партия комитети ҳузурида штатсиз 30 инструктор турли вазифаларни бажариб келмоқда. Бу штатсиз инструкторлардан 6 киши пенсионер, қолганлари турли ташкилот ва корхоналарда хизмат қилиб келаётган жамоатчи жонкуяр ходимлардир. Бу инструкторлар бир неча группаларга бўлиниб, райком топшириғи билан саноат, мактаб-маориф ва бошқа соҳаларда ташкилотчилик ишларини олиб бормоқдалар.

Киров район партия комитети бўлимларида штатсиз 6 секциядан иборат бўлган идеология комиссияси шикоят ва аризаларни текшириш бўлими, архитекторлар группаси ва педагогика билимлари университети ташкил этилган. Бу вазифаларда ишлаётган штатсиз ходимлар коммунистлар ўртасида, шунингдек район аҳолиси ўртасида оммавий-сиёсий ва тарбиявий ишларни кучайтиришда партия ташкилотларига катта ёрдам кўрсатмоқдалар. Жамоатчи коммунистларнинг аксарияти ўзларига топширилган вазифаларни бажонидил бажариб келмоқдалар. Штатсиз коммунист ходимларнинг амалий ёрдамлари район партия комитетининг бошланғич партия ташкилотлари ва аҳоли ўртасида олиб бораётган ишларига катта мадад бўлмоқда.

Қишлоқ районларида ҳам коммунистларнинг штатсиз жамоатчилик асосларида ишлашларига эътибор берилмоқда. Бўка район партия комитетида штатсиз жамоатчилик бўлимлари ташкил этилган. Бу жойда штатсиз қишлоқ хўжалиги, ташкилий ва пропаганда бўлимлари ишлаб турибди. Коммунистлардан Л. Лебедь, А. Г. Кечен ва Д. Эргашев ўртоқлар бу бўлимларга мудир қилиб тайинланган. Бундай штатсиз бўлимлар Оржоникидзе район партия комитетида ҳам тузилган. Райкомлар ҳузурида ташкил этилган бундай штатсиз бўлимлар ўзларининг амалий фаолиятларини кун сайин кучайтирмоқдалар.

Жамоатчилик асосларининг кенгайиб бораётганлиги туфайли партия ташкилотларининг хўжаликка раҳбарлиги яхшиланмоқда. Партия ташкилотларининг штатсиз бўлимлари, комиссиялари ва бошқа жамоатчи ходимлари халқ хўжалигининг турли соҳаларида самарали иш олиб бормоқдалар. Район партия комитетининг штатсиз бўлимларига уюшган коммунист агрономлар, зоотехниклар, врачлар, ўқитувчилар, бинокорлар, инженерлар, механизаторлар ва бошқа касбдаги ходимлар ўз соҳалари ва касбларига яқин бўлган вазифаларнинг ўташ жойларида партия раҳбарлигини моҳирлик билан амалга ошираяптилар.

Партия пропагандасини кучайтиришда жамоатчилик асослари катта ёрдам кўрсатмоқда. Штатсиз пропаганда ва агитация бўлимлари ва бу бўлимларга уюшган лекторлар, пропагандистлар сиёсий ўқув кабинетлари ва уйларида, шунингдек ҳозирги вақтда мамлакатимиз олий органи — СССР Олий Советига ўтказиладиган сайловлар муносабати билан янгидан ташкил этилган агитпунктларда мамлакатимизнинг ички ва ташқи сиёсати ҳақида, партиямизнинг тарихий XXII съезди қарорлари ҳақида, халқаро ва бошқа темаларда лекция ва суҳбатлар ўтказмоқдалар. Партия ва ҳукуматимиз қарорлари ва кўрсатмаларининг бажарилишида ва уларни аҳоли ўртасида тушунтириш ишларида партия аъзосига хос бўлган ижодий ташаббус ва шахсий намуна кўрсатмоқдалар.

Район партия комитетларининг актив жамоатчи коммунистлардан тайинланган штатсиз ходимлари партия ички демократияси ва партиявий раҳбарлигини янада кучайтиришда, янги тажрибали коммунист кадрларни тарбиялаб, вояга етказишда самарали роль ўйнайдилар. Штатсиз ходимлар партия органлари аппаратларининг ишида актив қатнашиб, партия ташкилотларининг қарорларини ўз вақтида бажарилишида кўмаклашадилар. Улар ариза ва шикоятларни текшириш ва уларнинг натижаларини аниқлашда ўз зиммаларига юкланган вазифаларни шараф билан бажаришга ҳаракат қиладилар.

Партия органлари штатсиз ходимларни ўзларининг асосий иш жойларидан бўш бўлган вақтларида, уларнинг жамоат ишларини бажаришга имкониятлари бўлган вақтларда улардан фойдаланишлари маъқул бўлади. Шунингдек, штатсиз ходимларнинг зиммаларига хил-ма-хил ва кўп топшириқларни юклай бериш ҳам мақбул эмас. Партия ташкилотлари ўз аппаратларида ишлаб келаётган штатсиз ходимларнинг асосий хизмат жойларида ҳам самарали ишлашлари, шу билан бирга уларнинг бўш вақтларида ўзларида жамоат ишларини яхши олиб боришлари ҳақида ғамхўрлик кўрсатишлари керак.

Партиямизнинг янги Программасида кўрсатиб ўтилган улуғ вазифага — коммунистларнинг штатсиз ходимлар сифатида жамоатчилик фаолияти тарзида кенгроқ жалб этилишига жиддий киришайлик, жамоатчилик асосларини тинмай ривожлантирайлик!

КОММУНАЛ ХЎЖАЛИК ХОДИМЛАРИНИНГ РЕСПУБЛИКА КЕНГАШИ

Шаҳарларнинг қиёфаси — замоннинг энг ёрқин белгиларидан биридир. Шаҳарларимиз йил сайин янгидан-янги хусусиятларга эга бўлмоқда.

Барча шаҳар ва посёлкаларда маданий ҳаёт белгиларини вужудга келтириш ва ривожлантириш коммунал хўжалик ходимларининг вазифасидир. Улар партия XXII съездининг қарорлари асосида ўз вазифаларини муҳокама қилмоқ учун 29-30 январда республика кенгаши ўтказдилар.

Докладчи — Ўзбекистон ССР Коммунал хўжалик министри М. З. Мирзааҳмедов ва музокара қатнашчилари республика шаҳарларини янада ривожлантириш ва обод қилиш соҳасидаги келажак ишларнинг кўламлари тўғрисида гапирдилар.

Жамоатчиликнинг қанчалик катта куч эканлиги тўғрисида кенгаш қатнашчиларидан кўп киши гапирди. Тошкент шаҳар. Киров районидаги жамоат уй бошқармасининг раиси Ф. Ш. Юнусовнинг сўзини кенгаш қатнашчилари зўр қизиқиш билан тингладилар.

Кенгашда Қарши шаҳар ижроия комитети раисининг ўринбосари Н. А. Акрамова, Самарқанд область коммунал хўжалик бошқармасининг бошлиғи А. А. Бабаянц, Фарғона область ижроия комитети раисининг ўринбосари Г. Х. Тер-Ишханов, Ўзбекистон ССР Олий Совети коммунал хўжалик доимий комиссиясининг раиси Ж. Н. Намозов, Тошкент шаҳар ижроия комитети раисининг ўринбосари П. М. Сазонов, Когон ремонт-қурилиш бошқармасининг ғишт терувчилар бригадаси бошлиғи Ф. П. Петров ва кенгашнинг бошқа қатнашчилари ўз сўзларида иш тажрибаси билан ўртоқлашдилар, ўз маслаҳатларини ва танқидий мулоҳазаларини айтдилар.

Кенгашда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари М. М. Мусахонов нутқ сўзлади.

Кенгашда Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Ё. С. Насриддинова, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг иккинчи секретари Ф. Е. Титов, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари С. О. Азимов қатнашдилар.

Кенгаш қатнашчилари КПСС Марказий Комитетига, КПСС Марказий Комитетининг Биринчи секретари ўртоқ Н. С. Хрушчевга табрикнома юбордилар. (ЎзТАГ).

СССР Олий Совети сайловларига тайёргарликнинг янги муҳим босқичига қадам қўйилди. 1 февралда депутатликка номзодлар кўрсатила бошланди. Тошкент ва Андижон областлари территориясида жойлашган сайлов округларида дастлабки сайлов олди йиғилишлари бўлиб ўтди.

Ўзбекистон меҳнаткашлари ўзларига СССР Конституцияси берган ҳуқуқни — мамлакатнинг давлат ҳокимияти олий органига номзодларни муҳокама қилиш ва кўрсатиш ҳуқуқини амалга оширишга зўр сиёсий активлик билан киришмоқдалар.

Меҳнаткашлар СССР Олий Совети депутатлигига номзод қилиб Коммунистик партия ва Совет давлатининг арбобларини, энг яхши меҳнаткашларни, ишлаб чиқариш новаторларини, коммунистлар билан партиясизлар бузилмас блокининг муносиб вакилларини кўрсатмоқдалар.

ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ

Янгийўл районидаги Н. С. Хрушчев номли колхознинг клубида мамлакатга донги кетган бу колхознинг юзлаб меҳнаткашлари тўпланди. Колхоз партия комитетининг секретари Бурҳон Султонов сайлов олди йиғилишини очиб, бешинчи бригада бошлиғи Ўсар Жўраевга сўз берди.

— Мамлакатимизнинг кун сайин тобора фаровон бўлиб бораётганлиги ва гуллаб-яшнаётганлигига, ҳаётимиз тобора гўзал бўлаётганлигига ҳаммамиз хурсандмиз, — деди Ў. Жўраев. Бизнинг кучимиз шонли Коммунистик партия, унинг содиқ ленинчи, тинчлик ва халқлар бахт-саодати учун толмас курашчи Никита Сергеевич Хрушчев бошлиқ ленинчи Марказий Комитетнинг доно раҳбарлигидадир. Қадрдонимиз Никита Сергеевич Хрушчевни Калинин сайлов округидан Миллатлар Совети депутатлигига номзод қилиб кўрсатишни таклиф этаман. Унинг толмас жўшқин фаолияти, унинг халқ ижодий кучларига битмас-туганмас ишончи бизларни севикли Ватанимизнинг шон-шуҳрати йўлида янги зафарларга илҳомлантирмоқда.

Йиғилиш қатнашчилари Н. С. Хрушчевни депутатликка номзод қилиб кўрсатиш ҳақидаги таклифни қизғин қарсаклар билан кутиб оладилар. Бу таклифни донгдор звено бошлиғи Шаҳрихон Ўтанбоева, тўртинчи бригада бошлиғи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Раҳимберди Йўлдошев, мактаб-интернат директори Иброҳим Рашидов қувватлаб чиқади.

Ўн бешинчи бригада бошлиғи орденли Раҳмонберди Йўлдошев сўзга чиқади. У ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг номзодини қувватлагани ҳолда, Калинин сайлов округидан депутатликка номзод қилиб колхоз раиси, уч марта Социалистик Меҳнат Қаҳрамони **Ҳамроқул Турсунқуловни** кўрсатади.

Колхоз раисининг механизациялаш бўйича ўринбосари Валибек Фозилбеков, колхоз болалар боқчасининг мудири Анна Аргинтова, колхоз комсомол комитетининг секретари Эргашбой Дадахонов, чорвадор Насриддин Мирзабоевлар кўрсатилган номзодларни қувватлаб чиқдилар.

Хрушчев номли колхоз аъзолари СССР Олий Совети депутатлигига номзод қилиб **Никита Сергеевич Хрушчевни** ва **Ҳамроқул Турсунқуловни** кўрсатиш тўғрисида якдиллик билан қарор қабул қилдилар. СССР Олий Советининг Миллатлар Советига сайлов ўтказувчи Калинин сайлов округида «Чирчиқсельмаш» заводининг ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари ҳамда Орджоникидзе районидаги «Қизил Ўзбекистон» колхозининг аъзолари ҳам ўз йиғилишларида Н. С. Хрушчев ва Ҳ. Турсунқулов номзодларни кўрсатдилар. Сайлов олди йиғилишларининг қатнашчилари округ сайлов олди кенгашига ўз вакилларини сайладилар.

Чиноз районидаги Киров номли колхоз аъзолари сайлов олди йиғилишига баланд руҳ билан келдилар. В. И. Ленин номидаги 24-ўрта мактаб директори, колхоз аъзоси Убай Орипов сўз олиб, СССР Олий Советининг Иттифоқ Советига сайлов ўтказувчи Чиноз сайлов округидан депутатликка номзод қилиб КПСС Марказий Комитети Президиумининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари **Фрол Романович Козловни** кўрсатишни таклиф қилди.

Илғор колхозчи Зуҳра Нишонова Убай Ориповнинг таклифини қизғин қувватлади. Пахтачилик бригадасининг бошлиғи Аҳмад Беназаров кўрсатилган номзодни маъқуллагани ҳолда, колхозда энг яхши трактор-далачилик бригадасининг бошлиғи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони **Турсуной Охуновани** Чиноз сайлов округидан СССР Олий Совети депутатлигига номзод қилиб кўрсатди.

Тракторчи Сервер Бекиров, Эскитошкент қишлоқ Советининг раиси Маҳина Соатова ва 24-ўрта мактабнинг ўнинчи синф ўқувчиси Гавҳар Охуновалар ўз сўзларида кўрсатилган номзодларни қувватладилар.

Киров номли колхоз аъзолари якдиллик билан қабул қилинган қарорда СССР Олий Советининг Иттифоқ Советига сайлов ўтказувчи Чиноз сайлов округидан депутатликка номзод қилиб **Фрол Романович Козловни** ва **Турсуной Охуновани** кўрсатдилар.

Фрол Романович Козлов ва Турсуной Охунованинг номзодлари «Малик» ва «Оққўрғон» совхозлари коллективларининг сайлов олди йиғилишларида ҳам кўрсатилди.

АНДИЖОН ОБЛАСТИ

Ленин районининг қўриқ ердаги Партия XX съезди номли колхози клуби байрамлардагидек безатилган. Тўпланганлар учинчи бригада колхозчиси Йўлдошали Жайнаковнинг сўзини эътибор билан тинглайдилар. Унинг Иттифоқ Советига сайлов ўтказувчи Ленин сайлов округидан давлат ҳокимияти олий органи депутатлигига номзод қилиб КПСС Марказий Комитети Президиумининг аъзоси, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси **Леонид Ильич Брежневни** кўрсатиш ҳақидаги таклифини йиғилиш қатнашчилари қарсаклар билан кутиб олдилар.

Колхозчи Ғуломқодир Қодиров киритилган таклифни қувватлаб, Ленин сайлов округидан депутатликка номзод қилиб пахтадан юқори ҳосил етиштириш устаси, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган механизатор, республикада биринчи қишлоқ коммунистик меҳнат коллективининг раҳбари **Маннон Жалоловни** кўрсатишни тавсия этганида яна қарсаклар бошланади.

Йиғилишда звено бошлиғи Комилжон Тоштемиров, тўртинчи бригада раҳбари Аъзам Ортиқовлар сўзга чиқиб, кўрсатилган номзодларни қувватладилар.

Партия XX съезди номли колхоз аъзолари сайлов олди йиғилишининг қарори билан **Леонид Ильич Брежнев** ва **Маннон Жалолов** СССР Олий Советининг Иттифоқ Советига сайлов ўтказувчи Ленин сайлов округидан депутатликка номзод қилиб кўрсатилди. (ЎзТАГ).

Н. С. ХРУШЧЕВ СССР Олий Совети депутатлигига номзод

МОСКВА, 1 февраль (ТАСС). Бугун пойтахтда СССР Олий Совети депутатлигига номзодлар кўрсатиш бошланди.

«Серп и молот» металлургия заводи ишчилари, инженерлари, техниклари ва хизматчиларининг йиғилишида сортопрокат цехи «250» станининг мастери Л. Я. Садиковнинг таклифи билан, КПСС Марказий Комитетининг Биринчи секретари, СССР Министрлар Советининг Раиси ўртоқ Н. С. Хрушчев Москва шаҳар Калинин сайлов округидан Иттифоқ Совети депутатлигига якдиллик билан номзод қилиб кўрсатилди.

Сўнгги ахборот

МУЗОКАРАЛАР БОШЛАНДИ

ВАШИНГТОН. СССР билан АҚШ ҳукуматлари ўртасидаги келишувга мувофиқ, 31 январда Вашингтонда СССР билан АҚШ ўртасида 1962—1963 йиллардаги илмий техника ва маданий алоқалар тўғрисида Совет-Америка музокаралари бошланди.

Совет делегациясига СССР Министрлар Советининг чет эл мамлакатлари билан маданий алоқалар давлат комитети раисининг биринчи ўринбосари С. К. Романовский бошчилик қилмоқда. Америка делегациясига давлат секретарининг махсус ёрдамчиси Чарльз Болен бошчилик қилмоқда. Ана шу музокаралар қатнашчиларининг дастлабки учрашуви тамом бўлганидан сўнг ахборот эълон қилинди.

44 КУНДАН БУЁН . .

ПАРИЖ. Деказвиль кончиларининг қаҳрамонона забастовкаси қирқ тўрт кундан буён давом этмоқда. Франциянинг бутун ишчилар синфи бу забастовкани ҳаяжон билан кузатиб турибди.

Умумий меҳнат конфедерациясининг конфедерал бюроси Франциянинг бутун ишчилар синфига мурожаат қилиб, Деказвилнинг иш ташлаган шахтёрларига актив мадад ва моддий ёрдам беришни кучайтиришга чақирди.

ҚАМОҚДАН ҚОЧИШДИ

ПАРИЖ. Жазоирлик 32 маҳбус, шу жумладан ўлим жазосига ҳукм қилинган 14 киши бугун кечаси Блид шаҳри турмасидан (Жазоир) қочиб кетган, деб хабар беради. Франс Пресс агентлиги.

РУХСАТ БЕРИЛМАДИ

БЕРЛИН. АДН агентлигининг хабар беришича, Америка ҳукумати ГДР хоккей командасининг жаҳон чемпионатида қатнашиш учун АҚШга келишига рухсат беришдан узил-кесил бош тортди. Бу гап ГДР хоккейчилар иттифоқининг вакилига иттифоқчиларнинг Ғарбий Берлиндаги саёҳат агентлигида расмий равишда тасдиқлаб айтилди.

4,5 МИЛЛИОН ИШСИЗ

ВАШИНГТОН. Январь ойида Америка Қўшма Штатларида ишсизлар сони 572 минг кишига кўпайди ва 4 миллион 663 минг кишига етди. Меҳнат министри А. Гольдберг кеча шу ҳақда маълум қилди.

(ТАСС).

КПСС МК ПЛЕНУМИ ШАРАФИГА

ЗЎР ҒАЙРАТ БИЛАН

— Меҳнаткашларга кўплаб сифатли кийим-кечаклар, газламалар етказиб берамиз! Янги йилнинг дастлабки кунларидан бошлаб ана шундай шиор остида меҳнат қилаётган Тошкентдаги тўқимачилик - трикотаж фабрикасининг ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари иш суръатини тобора жадаллаштирмоқдалар. Ҳар куни топшириқдагидан ташқари кўплаб турли тўқимачилик ва трикотаж буюмлари ишлаб чиқарилаётир.

Корхона цехларида авж олаётган социалистик мусобақада ўнлаб ишчилар юқори кўрсаткичларга эришмоқдалар. Коммунистик меҳнат зарбдорларидан М. Ғуломова, А. Амбарцумян, Н. Комилова, В. Найдичева ўртоқлар ишда ўз касбдошларига ўрнак бўлишаяпти, нормани 150 процентга етказиб бажариш билан бирга, доимо юқори сифатли маҳсулот чиқаришмоқда.

Фабрика коллективи ўз имкониятларини ҳисоблаб чиқиб, шу йилнинг биринчи квартал топшириғини СССР Олий Советига сайловлар куни — 18 мартгача бажариш ҳақида янги мажбурият олди.

Корхонани реконструкциялаш ишлари ҳам олиб борилмоқда. Бу ерда икки қаватли катта корпус қад кўтараяпти. Унда янгидан 9 та бўлим ташкил этилади. Корпус ишга туширилгач маҳсулот ишлаб чиқариш анча кўпаяди.

Ш. АБДУЛЛАЕВ.

МЕҲНАТ СОВҒАЛАРИ

ПЛАНДАН ТАШҚАРИ ЮК ТАШИЛМОҚДА

Тошкент темир йўлининг коллективи январь ойи юк ортиш планини 30 январда муддатидан илгари бажарди. Ўтган йилнинг шу давридагига қараганда юз минг тонна кўп юк ташилди. Енгил ва тўқимачилик саноати учун хомашё, пахта толаси, бинокорлик материаллари ва бошқа халқ хўжалик юклари пландан ташқари ортилди. Бу муваффақиятга эришишга юк ортиш ва бўшатиш ишларида механизациядан кенг фойдаланиш кўп жиҳатдан ёрдам берди.

Темирйўлчилар етти йиллик тўртинчи йилининг биринчи ойида тепловозларни ўртача суткалик юргизиш ва участка тезлиги топшириқларини ошириб бажардилар. (ЎзТАГ).

БЕКОБОД. Шу кунларда 1-«Далварзин» совхозининг 2-бўлимидаги Қ. Эшмуродов ва О. Ўсаров ўртоқлар бошчилик қилаётган бригадаларда яхоб суви бериш қизғин тус олди. Бу ишда бўлим комсомол ташкилотининг секретари Х. Иброҳимов, комсомол аъзоларидан С. Султонов, Д. Баротов ўртоқлар бошқаларга намуна бўлмоқдалар. Ҳозиргача ҳар иккала бригадада ҳам 50—60 гектар майдонга яхоб суви берилди. Шунингдек бригадада далага маҳаллий ўғит ташиб чиқариш ҳам авж олдириб юборилди.

Э. ҚОДИРОВ.

ЯНГИЕР. 2-«Боёвут» совхозининг коммунист ўртоқ Адҳам Ҳайдаров бошчилик қилаётган бригадаси пахтакорлари ерда старли нам тўплашнинг нақадар катта аҳамиятга эга эканлигини яхши тушунадилар. Шунинг учун улар эртани-эрта, кечни-кеч демасдан пол олинган карталарга яхоб бермоқдалар.

Ерда кўплаб нам тўплайлик

— 150 гектар майдонимиз сифатли шудгорланганидан кейин, — дейди ўртоқ Ҳайдаров, — бир марта яхоб суви берган эдик. Мана, энди шу майдонларга иккинчи марта яхоб суви беришни ҳам тугаллаяпмиз. Сувчиларимиздан М. Маликов ва М. Ҳожимуродов ўртоқларнинг ишлари бизни, айниқса, қувонтирмоқда. Бригадамиз пахтакорлари бу йил 30 центнер учун кураш бошладилар. Биз бу курашда, албатта, ғолиб чиқамиз.

Ё. БОБОЕВ.

КОМСОМОЛ. «Гулистон» совхозининг 6-участкасига ёш агроном ўртоқ Жўрабой Тошматов раҳбарлик қилмоқда. Бу участканинг ерлари бундан 2—3 йил муқаддам жуда шўрхок эди. Участка пахтакорлари шўрни қуритишга йил сайин жиддий эътибор бера бошладилар. Ҳар йили ернинг шўри ўз вақтида ювилгани туфайли тупроқнинг структураси яхшиланаборди. Илгари участканинг деярлик ҳамма майдонларидан 10—12 центнердан ҳосил олинарди. Ернинг шўри сифатли ювилаётганлиги туфайли ҳосилдорлик 25 центнерга кўтарилди. Айрим бригадаларнинг пахтакорлари эса 30 центнерга етказиб «оқ олтин» ҳосили кўтармоқдалар.

Ана шуларни назарда тутиб, участкада бу йил ҳам шўр ювиш ишига жиддий киришилди. Энг тажрибали сувчилардан 15 киши бу ишга жалб этилди. Улар ҳозиргача 350 гектардан ортиқ ернинг шўрини ювдилар. Бу майдонларнинг кўпчилик қисмига иккинчи марта яхоб суви берилди.

Ҳ. ХОЛЙИГИТОВ.

СССР Олий Совети Иттифоқ Советига Сайлов ўтказувчи 649-Калинин сайлов округ комиссиясидан

Олтинчи чақириқ СССР Олий Совети Иттифоқ Советига сайлов ўтказувчи 649-Калинин сайлов округ комиссияси қуйидаги адресда жойлашган: Тошкент шаҳри, Навоий кўчаси, 55-уй, область ижроия комитети биносида, 1-подъезд, 1-қават, 7-хона, телефонлар — шаҳар телефони — 40194, коммутатор бўйича — 43921, қўшимча 1-53.

СССР Олий Совети Миллатлар Советига сайлов ўтказувчи 86-Калинин сайлов округ комиссиясидан

Олтинчи чақириқ СССР Олий Совети Иттифоқ Советига сайлов ўтказувчи 86-Калинин сайлов округ комиссияси қуйидаги адресда жойлашган: Тошкент шаҳри, Навоий кўчаси, 55-уй, область ижроия комитети биносида, 1-подъезд, 1-қават, 6-хона, телефонлар — шаҳар телефони — 40032, коммутатор бўйича 43921, қўшимча 1-53.

АГИТАТОРЛАРГА ЁРДАМ

Совет давлати—умумхалқ давлати

Коммунистик жамият қуриш эндиликда совет халқининг амалий вазифаси бўлиб қолди.

КПСС XXII съездининг тарихий қарорлари ва съездда қабул қилинган партия Программаси ҳозирги давримизнинг истиқболини, совет жамияти ривожланишининг бош йўлини белгилаб берди.

Мамлакатимизда коммунистик жамият қурилиши янги назарий ва амалий масалаларни илгари сурмоқда. Бу масалалар КПСС XXII съездининг тарихий қарорларида ёрқин ифодалаб берилди. Пролетариат диктатураси ва социалистик давлат тўғрисидаги масала ҳам ана шу муҳим масалалардан бири ҳисобланади.

Капиталистик тузумни социалистик тузум билан алмаштириш жуда ҳам мураккаб ва қийин вазифалардан биридир. Бу масалани ҳал қилиш учун бутун бир тарихий давр керак бўлади. Бу даврнинг мазмунини эса прогрессив социалистик тузум билан, емирилган, лекин батамом йўқ қилинмаган капитализм ўртасидаги кураш ташкил қилади.

XIX асрда пролетариатнинг улуғ идеологлари К. Маркс ва Ф. Энгельс жамият тараққиётининг объектив қонуниятларини очиб, пролетар революцияси капитализмни тугатиши ва инсоният учун коммунизм — синфсиз ва давлатсиз жамият томон порлоқ йўл очиб беришини илмий равишда исботлаб бердилар.

Марксизм-ленинизм таълим бериб айтадики, жамиятнинг капитал зулмидан озод бўлиши фақат пролетариат диктатураси орқали бўлади. Пролетариат диктатураси социалистик давлатнинг моҳиятини ташкил қилади.

Социалистик давлатимизнинг пролетар революциясидан кейинги дастлабки вақтларда буржуазия қаршилигини бартараф қилиш, контрреволюцион кучларни бостириш каби вазифаларни ҳал қилиши табиий ва мутлақо муқаррар бир нарса эди.

Мамлакатимиз ишчилар синфи ҳокимиятни эгаллаб олганидан сўнг буржуазия зўрлигига зўрлик билан жавоб берди, меҳнаткашлар манфаатини ифодаловчи ўз диктатурасини ўрнатди. Бироқ, шуни ҳам айтиш керакки, пролетариат диктатурасининг асосий моҳиятини зўрлик ташкил этмайди.

В. И. Ленин ўзининг «Буюк почин» деган машҳур асарида пролетариат диктатураси учун зўрлик асосий нарса эмаслигини, зўрлик социалистик жамият қурилишини ташкил қилишда қўлланилишини кўрсатган эди.

Пролетариат диктатураси — жуда кўпчиликнинг озчилик устидан диктатурасидир; эксплуататорларга қарши, халқлар ва миллатларни эзишга қарши, кишининг киши томонидан ҳар қандай эксплуатация қилинишини тугатишга қаратилгандир. КПССнинг янги Программасида бундай дейилади: **«Пролетариат диктатураси фақат ишчилар синфининг манфаатларинигина эмас, балки бутун меҳнаткаш халқнинг манфаатларини ҳам ифода қилади, унинг асосий мазмуни — зўрлик эмас, балки янги, социалистик жамият барпо этиш, қуриш, бу жамиятнинг ғалабаларини социализм душманларидан ҳимоя қилишдир».**

Мамлакатимизда эксплуататорлар синфининг тугатилганлиги, социализмнинг тўла ва узил-кесил ғалаба қилганлиги ва Совет Иттифоқининг коммунистик жамият қурилишининг кенг авж олдирилган даврига кирганлиги СССРда пролетариат диктатурасига эҳтиёж қолмаганлигидан далолат беради.

Бизнинг мамлакатимизда эксплуататорлар синфи тугатилиши билан бирга, эксплуататорларга қарши қаратилган зўрлик ҳам ўз аҳамиятини йўқотди. Майда деҳқон хўжаликларининг умумлаштирилганлиги натижасида хўжаликнинг социалистик системаси вужудга келди. Бир-бири билан мустаҳкам боғланган ишчилар синфи билан меҳнаткаш деҳқонларнинг бузилмас иттифоқи ўрнатилди. Ишчилар билан деҳқонлар иттифоқи давлатимизнинг асосини ташкил этади. Янги халқ интеллигенцияси ҳам ишчилар ва колхозчи деҳқонлар билан бир сафда туриб, ягона мақсад йўлида меҳнат қилмоқда.

«Пролетариат диктатураси, — дейилади КПСС Программасида, — социализмнинг — коммунизм биринчи фазасининг — тўла ва узил-кесил ғалабасини ҳамда жамиятнинг коммунизм қурилишини кенг авж олдиришга ўтишини таъминлаб, ўз тарихий вазифасини бажарди ва ички тараққиёт вазифалари нуқтаи назаридан СССРда зарур бўлмай қолди».

В. И. Ленин ўзининг «Давлат ва революция» деган гениал асарида пролетариат диктатураси вақтинчалик, ўткинчи бир нарса эканлигини таъкидлаб ўтган эди. Пролетариат диктатурасининг ўз тарихий миссиясини бажарганлиги энди ишчилар синфи бутун тарихий миссиясини бажарди деган хулосага олиб келмайди. Ишчилар синфи совет жамиятининг энг илғор, уюшган кучи бўлганлигидан, у коммунизм қурилиши кенг авж олдирилган даврда ҳам ўзининг раҳбарлик ролини амалга ошираверади. Пролетариат диктатураси давлати сифатида вужудга келган давлат ҳозирги янги даврда умумхалқ давлатига, бутун халқнинг манфаатлари ҳамда иродасини ифода қилиш органига айланди. КПСС Программасида таъкидлаб ўтилганидек, ишчилар синфи жамият раҳбари сифатидаги ўз ролини коммунизм қурилиб, синфлар йўқолгач бажариб бўлади.

Бизнинг мамлакатимизда эксплуататорлар синфининг тугатилганлиги, социализмнинг тўла ва узил-кесил ғалаба қилганлиги ва коммунизм қурилиши кенг авж олдирилганидан сўнг социалистик давлат тараққиётида янги давр бошланди.

Социалистик демократияни ҳар томонлама кенгайтириш ва такомиллаштириш, барча гражданларнинг давлатни бошқаришда, хўжалик ва маданий қурилишга раҳбарлик қилишда актив иштирок этишлари учун кенг имкониятлар яратиш, давлат аппарати ишини яхшилаш ва унинг фаолияти устидан халқ контролини кучайтириш — булар коммунизм қуриш даврида социалистик давлат тараққиётининг асосий йўналишидир.

КПСС Программасида социалистик давлат билан пролетар диктатураси ўртасидаги муносабат ҳақидаги маркcча-ленинча таълимот янада ривожлантирилиб, ишчилар синфининг диктатураси давлат барҳам топмасдан илгарироқ ўз вазифасини бажариб бўлажаги алоҳида кўрсатиб ўтилади. Давлат умумхалқ ташкилоти сифатида, коммунизм тўла ғалаба қилгунча, жамиятдаги синфлар тугагунча, давлатнинг барҳам топиши учун қулай халқаро шароит вужудга келгунча сақланиб қолади.

Социализмдан коммунизмга ўтиш даврида Совет давлатининг барҳам топиш процессининг мазмуни нимадан иборат?

Совет социалистик давлати маълум бир синф манфаати учун хизмат қиладиган диктатура қуроли кучини гарчи йўқотган бўлса-да, унда давлат ташкилоти учун оммавий ҳокимият сифатидаги специфик белгилар ҳозирча сақланиб қолмоқда. Совет давлат органлари мамлакатни бошқаришда ҳуқуқ нормалари асосида ишонтириш билан бирга, мажбур қилиш чораларини ҳам қўллайди, бу бир. Иккинчидан эса, социалистик давлатда «кишиларнинг алоҳида қатлами» яшаб келмоқдаки, улар бевосита ишлаб чиқариш меҳнатидан озод бўлиб, фақат бошқариш билан боғлиқдирлар ва улар доимо давлат аппаратини ташкил этадилар. Давлатнинг барҳам топиши шунга олиб келадики, коммунизм қураётган социалистик давлатга хос бўлган бу белгилар аста-секин ўз аҳамиятини йўқотиб боради.

КПСС XXII съездида кўрсатиб ўтилганидек, Совет давлатининг сиёсий асоси бўлган Советлар ҳақиқий халқ ташкилотига, миллионларнинг ижтимоий фаолияти мактабига айланди. Фақат 1961 йилда маҳаллий Советларга 138 миллион сайловчи томонидан 1 миллион 822 минг депутат сайланди. Ҳозир 20 миллион киши Советларнинг активларидирлар. Ишчилар, колхозчилар, интеллигенция, ўқувчи ёшлар ва пенсионерлар давлатни бошқариш ишида актив қатнашмоқдалар. Бунда улар ҳақ олмайдилар, аммо ҳақиқий маънавий қониқиш оладилар. Бу—давлатимизнинг ҳақиқий умумхалқ негизининг яққол кўринишидир. Бу КПССнинг давлат ҳокимияти органларини аста-секин коммунистик ижтимоий ўз-ўзини бошқариш органларига айлантириб бориш йўлларидан биридир.

Совет Иттифоқининг коммунизмнинг кенг қурилиши йўлига кириши билан Совет давлати ташкилий-тарбиявий ишларининг аҳамияти янада ошмоқда, давлатнинг айрим функциялари аста-секин жамоат ташкилотлари ва меҳнаткашлар коллективлари ихтиёрига ўтмоқда.

СССРда коммунизм қурилиши ва социалистик давлатнинг коммунистик ижтимоий ўз-ўзини бошқариш органига ўсиб ўтиши кишилик жамиятининг кўп асрлик тарихидаги буюк ғалабаси бўлади. Бу эса барча мамлакатлардаги прогрессив кишиларнинг коммунизм идеяларини амалга ошириш учун курашини янада кучайтириб юборади.

С. СУЛТОНОВ,
юридик фанлар кандидати.

Тошкентдаги пайпоқ-трикотаж фабрикасининг илғор ишчиси Зумрад Қодирова ўзининг меҳнатсеварлиги билан коллектив ҳурматига сазовор бўлмоқда. У смена топшириқларини доимо 120—130 процентдан бажармоқда. Суратда: ўртоқ Зумрад Қодирова иш устида.
А. Тўраев фотоси.

БОЛАЛАР ҲАҚИДА ҒАМХЎРЛИК — БУТУН ЖАМОАТЧИЛИК ИШИ

ПИОНЕР ЛАГЕРИДА —БОЛАЛАР БОҚЧАСИ

Оржоникидзе райони территориясининг хушманзара жойларида бир неча пионер лагерлари жойлашган. Бу лагерлар бутун йил давомида уч ойгина ишлайди-ю, қолган 9 ой мобайнида бекор туради. Жумладан, Валентин Котик номли лагерни олайлик: бу ерда қурувчиларнинг фарзандлари фақат 3 ойгина дам олишади. Лагернинг яхши жиҳозланган ошхонаси, ётоқхоналари бор, 18 гектар саҳни мевазор. Шундай жойдан нима учун қолган вақтларда фойдаланиш мумкин эмас. Лагерь қурувчилар ва бинокорлик материаллари саноати ходимлари касаба союзи область комитетига қарашли эди. Комитет коллективи қурувчилар билан бамаслаҳат лагерь ўрнида болалар боғчаси ташкил этишга қарор қилди. Бу фикр, айниқса, қурилишда ишлаётган оналарни қувонтириб юборди.

Лагернинг ётоқхоналаридаги йиғиштириб қўйилган кроватчалар яна жойига тузаб қўйилди. Ошхоналар ишлай бошлади. Ҳозир лагерь ўрнида болалар боғчаси ишлай бошлаганига 2 ой бўлди. Дастлаб унга 86 бола жалб этилган эди. Ички имкониятларни ҳисоблаб чиқилгач, яна 40 бола учун ўрин топилди. Шу кунларда боғчага янги болалар қабул қилинмоқда.

Шуниси қувончлики, лагернинг ёнгинасида Тошкент ГРЭСи қурувчиларининг турар-жой посёлкаси қурилаётган эди. Лагерда ташкил этилган болалар боғчасига ўз фарзандларини бериб хотиржам бўлган аёллар бир ғайратга ўн ғайрат қўшиб ишлаётирлар.

Қурувчилар посёлкасида болалар боғча ва яслиси учун каттагина бино қурилмоқда. Пионерлар лагери очиладиган вақтгача у ишга тушади ва болалар боғчаси шу бинога кўчирилади. Лагерда эса пионер ва ўқувчиларнинг ёзги дам олиш мавсуми тугагач қурувчиларнинг тунги дам олиш санаторийси ташкил этилади.

Райондаги бошқа пионерлар лагерларида ҳам ана шундай тадбирлар амалга оширилса, кўпгина болали аёлларнинг ишлаб чиқаришда актив иштирок этиши учун кенг имконият туғиларди ҳамда мавжуд имкониятларимиздан унумли фойдаланган бўлардик.

И. ЗАБИРОВ,
Қурувчилар ва бинокорлик материаллари саноати ходимлари касаба союзи область комитетининг раиси.

Тошкентдаги «Подъёмник» заводи кран тайёрлаш цехининг слесари Маннон Мавлонов етти йилликнинг тўртинчи йили топшириғини муддатидан олдин адо этиш учун курашувчиларнинг олдинги сафида бораяпти. У ҳозир кунлик топшириқларини 1,5 ҳисса адо этмоқда. Суратда: ўртоқ М. Мавлонов кран рамасини йиғиш устида.
М. Комлев фотоси.

БРИГАДИРЛАР МАЛАКА ОШИРМОҚДА

Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлигига қарашли сабзавот-полиз ва картошкачилик институти «Тошкент» совхозида Калинин район колхоз ва совхоз бригада бошлиқларининг малакасини ошириш курси очди. Ўн кунлик курсда 250 га яқин қишлоқ хўжалик ходими ўқиди.

Улар сабзавот-полиз ва картошка экинлари агротехникаси, сабзавот хўжалигини ташкил қилиш ва механизациялаш, экинларни турли касалликлар ва зараркунандалардан сақлаш юзасидан назарий билимларини оширдилар. Курсда қишлоқ хўжалик фанлари кандидатлари О. Я. Фонина, А. Ф. Крючкова ва бошқа ўртоқлар лекцияларни кўргазмали материаллар асосида олиб бориб, дарсларни мазмунли ўтказдилар.

М. НУРИДДИНОВ.

Цех техника совети — янгилик пропагандисти

Техника янгиликларини жорий қилишни қандай тезлаштириш, илғор корхоналар тажрибасини тезроқ ўрганиб, уни қандай йўллар билан кўпчиликка ёйиш мумкин? Бу савол Чирчиқ электрокимё комбинати ремонт-механика цехининг инженерлари ва техникларини кўпдан бери қизиқтиради. Шу сабабли цехда доимий ишлаб турувчи техника совети ташкил этишга қарор қилинди. Энг яхши новаторлардан Яковлев, Юсупов, Шаргородский, Самкаев, Калитко ва бошқа ўртоқлар техника советининг аъзоси бўлдилар.

Планга мувофиқ техника советининг бир группа рационализаторлари Чирчиқ ва Тошкент корхоналарида бўлиб, кўпгина техника янгиликларини ўргандилар. «Чирчиксельмаш» заводининг қуюв цехидаги қуйилган деталларни тозаловчи аппарат ремонтчиларга маъқул бўлди. «Ташсельмаш» заводида эса ўқларни қуядиган махсус станок уларнинг эътиборини жалб қилди. Совет аъзолари бу корхонадан тахта-тунукани пайвандлайдиган ярим автоматни ҳам ўзларида жорий қилишга қарор қилдилар. «Ўзбекхиммаш» заводидаги асбоблар хўжалигини ташкил этиш тажрибаси ҳам қўлланиладиган бўлди.

(ЎзТАГ).

ПЕШҚАДАМЛАР САФИДА

159-қурилиш трестига қарашли 8-қурилиш бошқармасининг бинокорлари қурувчиларнинг Москвада очиладиган Бутуниттифоқ кенгашини муносиб совғалар билан кутиб олиш учун мусобақани тобора қизитмоқдалар. Мусобақада актив иштирок этаётган кўпгина бригада ва қурувчилар смена топшириқларини анча ортиғи билан адо этишмоқда. Аҳрор Мусаев бошчилигидаги комсомол-ёшлар бригадаси ҳам ана шуларнинг биридир. Аҳил бригада аъзолари еттийиллик планни олти йилда бажариш юзасидан янги мажбурият олиб ишламоқдалар. Шу ваъдага вафо қилиш учун астойдил меҳнат қилаётган бинокорлар нормани 180 процентга етказиб бажармоқдалар.

Б. БАҲОДИРОВ,
159-қурилиш трестининг ғишт терувчиси.

ҚУРУВЧИЛАРНИНГ БУТУНИТТИФОҚ КЕНГАШИ ОЛДИДАН

СУСТКАШЛИК БИЛАН ИШ БИТМАЙДИ

Областимизнинг қайси бир шаҳар ва районида бўлманг, қад кўтараётган уй-жой ҳамда маданий-маиший биноларни, саноат корхоналарини кўрасиз. Албатта цементсиз қурилишни тасаввур этиш қийин. Шу сабабли ҳам Ўзбекистон халқ хўжалиги кенгаши ўтган йилнинг бошларида Дзержинский номли Бекобод цемент комбинатида 150 метрли яна бир янги печь ўрнатишга қарор қилган, бунинг учун маблағ ажратилиб, қурилиш ишлари ҳам бошлаб юборилган эди.

Дарҳақиқат янги печнинг қурилиши цементчилар ҳаётида қувончли воқеадир. Ахир, бу печь ишга туширилгач, комбинат янада кўп маҳсулот ишлаб чиқариш қувватига эга бўлади. Янги печнинг мавжуд печлардан яна бир афзаллиги шундаки, унга электрофильтр ўрнатилади. Бу фильтр орқали тутун билан бирга труба орқали чиқариб юбориладиган цемент кукунларини печь ўзида олиб қолади.

— Бундан икки йил муқаддам ишга туширилган 118 метрли иккита печнинг ҳар бири,—дейди комбинат директорининг капитал қурилиш ишлари бўйича ўринбосари ўртоқ Ҳикматуллаев бизни қурилиш ишлари билан таништирар экан,—бир соатда 12—13 тонна клинкер бераётган бўлса, 150 метрли янги печда бир соатда 24—25 тонна клинкер тайёрлаш мумкин. Комбинатимиз ўтган йили қурилиш объектлари учун юзларча минг тонна цемент етказиб берди. Янги печь ишга туширилса цемент ишлаб чиқариш 25 процент кўпаяди.

— Печь қурилиши қачон тугалланиши керак,— сўрадик биз ўртоқ Ҳикматуллаевдан.

— Берилган топшириқ бўйича биринчи майда печни синовдан ўтказишимиз керак. Лекин..

Ҳа, ҳамма гап ана шу лекинда. Фактлар иқтисодий жиҳатдан ҳар тарафлама фойдали бўлган печь қурилиши жуда сусткашлик билан олиб борилаётганлигини кўрсатиб турибди. Қурилишда ойлик, квартал топшириқларини бажариш уёқда турсин, ҳатто ҳанузгача иш графиги ҳам тузилмаган. Белгиланган муддатга оз вақт қолгани ҳолда печь қурилиши энди 50 процент бажарилган, холос. Нима учун бундай аҳвол юз берди? Шунинг учунки, печь қурилишини ўз зиммасига олган 704-УНР раҳбарлари (бошлиғи С. Мартиросов, бош инженери А. Евсеев ўртоқлар) объектдаги ишни оқилона ташкил этабилмадилар. Қуриш-монтаж ишлари устидан яхши контроллик ўрнатилмаганлиги сабабли меҳнат интизоми бўшашиб кетган. Қуйингчи, қурувчи ва монтажчилар кундалик қиладиган ишларини ҳам аниқ билмайдилар.

Хўш, бўлмаса қурувчилар нима иш қилишаяпти дерсиз. Ахир, қандай йўл билан бўлмасин наряд тўлдирилиши керак-ку. Бошқарма давлат томонидан ажратилган маблағни ўзлаштириши керак. Шундай бўлгандан кейин иш ўрнига ишчиларга қандайдир эрмак топиб берилиши маъқул эмасми? Ҳа, бошқарма раҳбарлари шундай деб ўйламоқдалар. Уларнинг фикрича, бекор тургандан кўра беҳуда бўлса ҳам қимирлаб туриш фойдали эмиш.

Бунинг устига бўлажак печь ўрнатиладиган еттита таянчдан бештаси «Бегаватцемремонт» монтажчиларига муддатидан анча кечикиб топширилди. Шунинг учун ҳам, уларнинг устига печни айлантирувчи электродвигатель ҳамда роликлар ҳалигача ўрнатилгани йўқ. Бундан ташқари, лойиҳалаш ишларида юз бераётган чалкашликлар ҳам қурилишнинг кечикишига маълум даражада сабаб бўлмоқда. Ўтган йилнинг март ойида 7-таянчнинг фундаменти битган ҳам эди. Новороссийскдаги цемент саноати корхоналарини лойиҳалаш институти ана шу таянч фундаменти ҳақида қўшимча лойиҳа юборди. Фундаментни янги лойиҳа асосида қайта қуриш учун бузишга бузилди-ю лекин уни қуриш иши жуда кечиктириб юборилди.

Биз қурилиш объектини айланиб ана шу таянч фундаментида оддий белкурак билан ер кавлаётган 4 ёки 5 ёрдамчи ишчиларнигина учратдик. Қизиқ, бу аҳволда қачон фундамент қурилиб бўлади-ю, қачон таянч ўрнатилиб, монтажчиларга топширилади. Наҳотки, биринчи навбатда монтажчилар қўлини ушлаб турган ана шу участкага малакали қурувчиларни сафарбар қилиб, ишни 2 сменада ташкил этиш мумкин бўлмаса? Мумкин, албатта. Бўлмаса нима ҳалақит бераяпти? Ишчи кучи етишмайдими? Ёки зарур асбоб-ускуналар йўқми? Ҳамма нарса етарли, фақат бир нарса — ишнинг кўзини билиб раҳбарлик қилиш, тўғрироғи ташкилотчилик етишмаётир.

Ўтган йилнинг ноябрь ойида шаҳар партия комитетининг бюросида 5-печь қурилиши ниҳоятда қониқарсиз олиб борилаётганлиги ҳақидаги масала муҳокама қилинди. Бюро 704-УНР раҳбарлари Мартиросов, Евсеев, шунингдек комбинат бош инженери Муҳамедов ўртоқларга қурилишда қисқа вақт ичида бурилиш ясаш лозимлигини уқтириб, махсус қарор қабул қилди. Шуниси ачинарлики, бюро қарор қабул қилганидан буён орадан 2 ойдан ортиқ вақт ўтган бўлса ҳам қурилишда сезиларли силжиш бўлмаётир.

Печни фойдаланишга топшириш муддатининг тугашига 3 ойча вақт қолди. Ваҳоланки қилинадиган ишлар ҳали кўп. Печнинг бир томонида клинкер совутадиган икки қаватли корпус қурилиши ва электрофильтр ўрнатилиши керак. Ҳали уларга қўл урилганича йўқ. Турган гап, иш шу зайлда бораdиган бўлса печь май ойида эмас, 1962 йил охирида ҳам ишга туширилиши амри маҳол.

704-УНР раҳбарлари цемент ишлаб чиқариш суръатини оширишда катта аҳамиятга эга бўлган ана шу печь қурилишини тезлатиш юзасидан барча чораларни кўришлари ва қурилишда бурилиш ясалишига эришишлари лозим.

А. ШАЙХОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбири.

Янги йилнинг янги таклифлари

Ўтган йил «Узбекшахтострой» тресги новаторлари учун сермаҳсул йил бўлди. Улар 160 та таклифни ишлаб чиқаришга жорий қилиб, давлатнинг 360 минг сўмдан кўпроқ пулини тежаб қолдилар.

Қурувчи рационализаторлар улуғ етти йилликнинг тўртинчи йилини ҳам муваффақиятли бошладилар. Рационализаторлик ва ихтирочилик бюросига дастлабки таклифлар туша бошлади. Ўртоқ А. Дауэр шаҳарда водопровод қурилишининг янгича схемасини ишлаб чиқди. Водопровод янги схема бўйича қурилса, унинг узунлиги лойиҳада белгиланганидан анча қисқаради. Бу таклиф ишлаб чиқаришга жорий этилгач, давлатнинг камида 25 минг сўм пулини тежаб қолиш мумкин бўлади.

Ғишт терувчи ўртоқ А. Абдураҳмонов автомашиналарнинг кузовларига қоришмаларнинг тўкилиши олдини оладиган махсус мослама ўрнатишни таклиф қилди. Токарь ўртоқ А. Поляшов втулка, шестерня сингари деталларни қайта ишлашнинг қулай усулларини ўйлаб топди.

Рационализаторлар техника тараққиётини янада жадаллаштириш, қўл меҳнати кўп сарфланадиган процессларни механизациялаш ва бинокорлик материалларини тежаб қолишга қаратилган бошқа таклифлар ҳам киритаётирлар.

Ф. ПЕТРОВ,
трест хизматчиси.

ИЛМИЙ КОММУНИЗМ НАЗАРИЯСИ ҲАРАКАТ УЧУН БУЮК ҚЎЛЛАНМА

КРЕМЛДАГИ КЕНГАШДА

МОСКВА, 31 январь. (ТАСС). Бугун ижтимоий фанлар кафедралари мудирларининг Бутуниттифоқ кенгашида КПСС Марказий Комитети Президиумининг аъзоси, КПСС Марказий Комитети секретари **М. А. Сусловнинг** «КПСС XXII съезди ва ижтимоий фанлар кафедраларининг вазифалари» тўғрисидаги докладини муҳокама қилиш бошланди.

Москва давлат университети фалсафа кафедрасининг мудири **Д. И. Чесноков**, Украина Компартияси Марказий Комитети фан ва маданият бўлимининг мудири **Ю. Ю. Кондуфор** ўртоқлар биринчи бўлиб сўзладилар.

Фалсафа ва иқтисодий фанлар ўқитувчиларини тайёрлаш системасида ҳали ҳам мавжуд бўлган камчиликлар тўғрисида Тошкент Молия-иқтисод институти сиёсий иқтисод кафедрасининг мудири **О. М. Аминов** гапирди.

Кенгашда шунингдек РСФСР Олий ва ўрта махсус таълим министрининг ўринбосари **С. И. Никишов**, Волгоград медицина институтида КПСС тарихи кафедрасининг мудири доцент **З. Ф. Дубровина**, СССР Фанлар академиясининг вице-президенти **К. В. Островитянов**, Қозоғистон ССР Олий ва ўрта махсус таълим министри **К. Б. Билялов**, Вильнюс университетининг проректори, тарих фанлари кандидати **С. А. Лазутка**, академик **И. И. Минц**, СССР олий ва ўрта махсус таълим министри **В. П. Елютин** ва бошқалар сўзга чиқдилар.

1 февралда кенгашнинг учинчи кунида секциялар ишлай бошлади.

СОВЕТ ИТТИФОҚИ БИЛАН РУМИНИЯ УРТАСИДАГИ САВДО МУНОСАБАТЛАРИГА ДОИР

СССР Ташқи савдо министрлиги билан Румыния савдо делегацияси ўртасидаги муваффақият билан тугалланган музокаралар натижасида шу йил 31 январда Москвада 1962 йилда СССР билан Румыния Халқ Республикаси ўртасида бир-бирларига товарлар етказиб бериш тўғрисидаги протокол имзоланди.

1962 йилда товарлар етказиб беришнинг ўзаро келишилган ҳажми 600 миллион сўмликдан зиёд бўлиб, 1961 йилги протоколда кўзда тутилган товар обороти ҳажмидан 10 процент ошади. Имзоланган протоколда узоқ муддатли шартномада 1962 йил учун белгиланган товарлар хилини анча кенгайтириш назарда тутилади.

УЗБЕКИСТОН ЖУРНАЛИСТЛАРИ СЪЕЗДИ ОЛДИДАН

31 январда республика пойтахтида журналистларнинг шаҳар конференцияси бўлди. Конференцияда Ўзбекистон Журналистлар союзи Тошкент бўлимининг бюроси ва ревизия комиссияси ўз қилган ишлари тўғрисида ҳисобот берди. Шу куни ана шундай кун тартиби билан Тошкент область журналистларининг ҳам йиғилиши бўлди.

Журналистлар КПСС XXII съездининг тарихий қарорларини амалга ошириш юзасидан ўз олдиларида турган вазифаларни муҳокама қилдилар. Докладларда ва сўзга чиққан нотиқларнинг нутқларида журналистик маҳоратини янада ошириш, матбуотда жамоатчилик асосларини ривожлантириш масалаларига катта эътибор берилди.

Конференцияда ва йиғилишда Ўзбекистон Журналистлар союзи шаҳар ва область бўлимларининг раҳбар органлари, республика журналистлар съездига делегатлар сайланди.

Журналистлар союзи Тошкент шаҳар бўлими бюросининг мажлисида «Қизил Ўзбекистон» газетаси редакторининг ўринбосари А. Исмоилов Союзнинг Тошкент шаҳар бўлими бюросининг раиси қилиб сайланди. Союзнинг Тошкент область бўлими бюросининг раиси қилиб «Тошкент ҳақиқати» газетасининг редактори М. Қориев сайланди. (ЎзТАГ).

«Тошкент ҳақиқати» Қишлоқ хўжалик халқ университети

КВАДРАТ-УЯЛАБ ЧИГИТ ЭКИШГА ҲОЗИРДАН ПУХТА ТАЙЁРЛАНАЙЛИК

☆ ☆ ☆

ЧИГИТ ТОРҚАТОРЛАБ ЭКИЛГАНДА ТЕХНИКАДАН ҚАНДАЙ ФОЙДАЛАНИШ КЕРАК

Бу йил Тошкент областида кўпгина майдонга чигит 60х45 ва 60х50 сантиметрли схемалар асосида экилади. Бу схемаларнинг илгари кенг қўлланиб келинган 60х60 сантиметрли схемадан фойдали томони шундаки, бунда ҳар гектардаги кўчат қалинлиги анча юқори бўлади. Тошкент областининг тупроқ-иқлим шароитида ғўза туплари қалинлигининг юқори бўлиши пахтадан мўл ҳосил олишнинг муҳим шартидир.

Торқаторлаб экишнинг барча афзалликларидан максимал даражада фойдаланиш учун техникани тўғри тахт қилиб қўйиш ҳамда ундан экишда ва торқаторлаб ўстирилган ғўзаларни парвариш қилишда усталик билан фойдалана билиш зарур.

Аввало етарли миқдордаги тракторлар, сеялка ва культиваторларни олдиндан тахт қилиб қўйиш ҳамда қайтадан ускуналаш зарур.

Ҳар иккала схема асосида экиш учун телескопик ортки кўприклари бўлган ҳамда ғилдирак оралиғи 2.400 мм кенгликда қилиб ўрнатилган ДДТ-24-3Т ва Т-28Х маркали тракторлардан, шунингдек ғилдирак оралиғи 1.340 мм бўлган (пўлат ғилдиракли) ёки ғилдирак оралиғи 1.220 мм бўлган (пневматик ғилдиракли) «универсал» тракторлардан фойдаланилади. Бу тракторлар экинларни узунасига культивация қилишда ҳам ишлатилади.

Кўндалангига культивация қилиш учун биринчи навбатда телескопик ортки кўприклари бўлган ДТ-24-3Т ва Т-28Х ҳамда ғилдираклар оралиғи доимий бўлган (60х50 сантиметрли схема учун) 2 минг мм ва (60х45 сантиметрли схема учун) 1.800 мм бўлган — ДТ-24-3 тракторлардан фойдаланилади. Бундай тракторлар етишмаган тақдирда, ғилдирак оралиғи 1.800 ва 2000 мм бўлган универсал тракторлардан ҳам фойдаланиш мумкин. ДТ-24-3Т ва Т-28Х тракторларининг ғилдирак оралиғини осонгина тўғрилаш мумкин. Бунинг учун ортки кўприкнинг телескопик механизми ёрдамида ғилдираклар ўртасидаги оралиқ кенгайтирилади ёки торайтирилади. Бу тракторлардан 60х50 ва 60х45 сантиметр схема асосида ўстирилган ғўзани парвариш қилиш, айниқса, қулайдир, чунки ғилдираклар оралиғини ўзгартириш кўп вақтни олмайди, бунинг устига битта агрегатнинг ўзи билан экинларни ҳам узунасига, ҳам кўндалангига культивация қилиш мумкин.

Телескоп кўприги бўлмаган ДТ-24-3 тракторнинг ғилдиракларини оралиғини керакли кенгликда қилиб ўрнатиш учун унинг ортки кўприги кожухидаги ва ярим ўқлардаги шлангларнинг учига тегишли узунликдаги ва 100 мм кенгликдаги махсус флянцлар ўрнатилади ёки уларни олиб қўйилади. Ғилдираклар оралиғини 1.800 мм қилиш учун флянцлари бўлмаган ва ярим ўқлари қисқартирилган ортки кўприк ишлатилади, ғилдирак оралиғини 2000 мм қилиш учун эса флянцлари ва ярим ўқлари узайтирилган ортки кўприклардан фойдаланилади.

Универсал тракторларнинг ғилдирак оралиғини 1800 ва 2000 мм кенгликда қилиб ўрнатиш учун илгари ишлаб чиқарилган ва колхоз, совхозларга ташиб келтирилган қўшимча деталлардан: кўчма узайтиргич-флянцлар, узайтирилган ярим ўқлар ва тормоз валиклардан фойдаланилади.

Бундан ташқари баъзан тракторга резинка баллонли ғилдиракларнинг ўрнига тор шотили (150 мм) ортки металл ғилдираклар ўрнатилади. Қуйидаги келтириладиган жадвалда универсал тракторларининг асосий маркаларини 45 ва 50 сантиметрли қатор ораларини культивация қилиш учун мослашда қўлланиладиган кўчма деталлар (флянцлар, ярим ўқлар ва тормозли валиклар)нинг асосий катталиклари берилади.

Трактор маркаси	Қайта ускуналашдан олдин ғилдирак оралиғи (мм)	Кўчма флянцлар узунлиги (мм): Асосий	Кўчма флянцлар узунлиги (мм): Қўшимча	Қайта ускуналангандан кейин ғилдирак оралиғи: Тор шотили махсус металл ғилдираклар билан	Қайта ускуналангандан кейин ғилдирак оралиғи: Резинка баллонлар билан	Ярим ўқ узунлиги (мм)	Тормозли валик узунлиги (мм)
1	2	3	4	5	6	7	8
				45 сантиметрли қатор оралари чун			
У—4	1430	180	—	1800	1790	932	663,5
		285	—	1800	1790	932	663,5
У—4	1220	180	105	1800	1790	932	663.5
		285	—	1800	1790	932	663,5
У—4	1340	180	105	1800	1790	932	663,5
				50 сантиметрли қатор оралари учун			
		285	—	2010	2000	1037	768,5
У—4	1430	180	105	2010	2000	1037	768,5
У—4	1220	285	105	2010	2000	1037	768,5
У—3	1340	285	105	2010	2000	1037	768,5

Экинларни Т—28Х ва ДТ-24-3Т ҳамда ғилдирак оралиғи 2.400 мм бўлган универсал тракторлар билан узунасига ишлаш учун НКУ-4-6А культиваторлардан фойдаланилади; ғилдирак оралиғи 1.340 мм ёки 1220 мм бўлган универсал тракторларда НКУ-2,4-2,7 культиваторлар ишлатилади. Кўндалангига ишлашни эса Т—28Х ёки ДТ-24-3Т (2.000 ёки 1.800 мм қилиб ўзгартирилган) тракторларга осиб ўрнатилган НКУ-4-6А культиваторлар билан, шунингдек ғилдирак оралиғи доимий бўлган (2.000 ёки 1.800 мм) ДТ-24-3 тракторларга осиб ўрнатилган НК-3,0 маркали культиваторлар билан ва ниҳоят, ғилдирак оралиғи худди шундай бўлган универсал тракторларга ўрнатилган НКУ-2,4-2,7 культиваторлар билан ўтказилади.

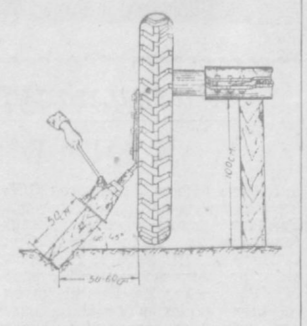

60х45 ва 60х50 сантиметрли схема асосида экилган ғўза қатор ораларини икки томонлама ишлашнинг қийинлиги шундаки, бунда бир участкани ишлаш учун иккита чопиқ трактори керак бўлади — бири узунасига, иккинчиси кўндалангига ишлаш учун фойдаланилади.

Юқорида айтиб ўтилганидек, телескопик ортки кўприкка эга бўлган Т-28Х ва ДТ-24-3Т маркали янги хил тракторларни қўллаш йўли билан бу қийинчиликни осонгина бартараф қилиш мумкин. Шунинг учун ана шундай схема асосида экилган экинларни ишлашга аввало НКУ-4-6А маркали культиватор осилган ДТ-24-3Т ва Т-28Х маркали чопиқ тракторлардан фойдаланиш мақсадга мувофиқдир.

Узунасига ишлашда НКУ-4-6А культиватор, ўғит солгични ДТ-24-3Т ёки Т-28Х (ғилдирак оралиғи 2400 мм) тракторга тўрт қаторли вариантда, яъни тўрт қаторни бир йўла ишлаб кетадиган қилиб осиб ўрнатилади. Кўндалангига ишлаш учун эса культиваторни ғилдирак оралиғи 1800 ёки 2000 мм бўлган тракторга олти қаторли вариантда, яъни олти қаторни бирданига ишлаб кетадиган қилиб ўрнатилади.

Агар кичик бригада (ёки звенода) атиги битта чопиқ агрегати бўлса, 60х45 ёки 60х50 сантиметрли схема асосида экилган ғўзаларни икки томонлама ишлаш учун тракторнинг юритувчи ғилдираклари оралиғини ўзгартириш, культиваторни трактордан олмай туриб, унинг баъзи узелларини ўрнатиш ёки олиб ташлаш керак, холос.

Трактор ғилдираклари оралиғини ўзгартириш ва культиваторни шу тракторда ишлашга мослаштириш учун унча кўп вақт талаб қилинмайди. Икки киши (тракторчи ва унинг ёрдамчиси) ҳамма ишни 2-3 соатда битира олади. Бу ишни далада иш тугагандан кейин, кечки пайтларда, техника қарови билан бирга қўшиб бажариш мақсадга мувофиқдир.

60 сантиметрли қатор ораларига мўлжалланган чопиқ тракторини (ғилдираклар оралиғи 2400 мм) 45 ёки 50 сантиметрли қатор ораларига мослаш учун биринчи навбатда трактор ғилдираклари оралиғини 1800 ёки 2000 мм қилиб ўзгартиш зарур. Инструкцияда кўрсатилганидек, кўчма куч цилиндрлари ёрдамида трактор ғилдиракларини ўзгартириш ярамайди, чунки бунинг учун культиваторни тўлиқ равишда кисмларга ажратиб, куч цилиндрларини бошқа жойга кўчириб ўрнатиш керак бўлади. Бу ишни гидравлик домкрат ёки расмдаги схемада кўрсатилганидек ёғоч тиргаклар ёрдамида кам меҳнат сарфлаб ва анча тез бажариш мумкин.

Буни бажариш учун аввало ярим ўқларни қисиб турувчи болтларнинг гайкаларини бўшатиш, культиваторнинг ортки брусини кронштейнларга бириктирувчи хомутни олиб, культиваторнинг кейинги ғилдираклари орқасида жойлашган шотиларини ажратиб олиш керак. Мустаҳкамловчи деталлар бўшатилгандан кейин домкрат ёрдамида тракторнинг бир ғилдирагини 50-100 мм баландликка кўтариб, унинг тагига 100 сантиметрлик тиргак қўйилади ва домкратни бўшатиб олинади. Шундан кейин яна шу домкратнинг ўзини ғилдирак дискасига тираб туриб ғилдиракни керакли кенгликда қилиб ўрнатилади. Агар ғилдираклар оралиғини 2 минг мм қилиш керак бўлса, у ҳолда ғилдиракнинг дастлабки ҳолатидан 200 ммга силжитилади; башарти ғилдирак оралиғини 1800 мм қилиш зарур бўлса ғилдиракни 300 ммга силжитилади.

Шундан кейин ғилдиракларнинг ярим ўқи кожухидаги қисиб турувчи болтларнинг гайкаларини бирмунча маҳкамлаб, ғилдиракни ерга туширилади, сўнгра ҳалиги болтларни, шунингдек культиваторнинг ортки брусидаги маҳкамловчи болтларни охирига қадар маҳкам бураб қўйилади, культиватор качалкасини тегишли вазиятда ўрнатилади.

Тракторнинг иккинчи ғилдирагини ҳам худди шу усулда қайтадан ўрнатилади. Бунда ҳам ғилдираклар изини 1800 ёки 2000 ммдан 2400 ммгача кенгайтириш учун тракторнинг ортки ярим ўқини айнан шу тартибда жойидан силжитилади. Бунда домкратни трактор борт передачасининг кожухига тираб қўйилади. Тракторнинг ғилдираклари оралиғини 45 ва 50 сантиметрли қатор ораларида ишлаш учун мослангандан кейин культиваторнинг олдинги рамасидаги биттадан грядилни ичкари томонга (тракторнинг ўртасига қараб) суриб қўйиш, трактор ғилдираклари олдига қўшимча равишда биттадан найзасимон тиргакли грядиль ҳамда культиваторнинг ортки брусига иккита туташтирувчи грядиль ўрнатиш керак. Тракторнинг ғилдираклар оралиғи ҳар сафар ўзгартирилгандан кейин культиваторнинг иш органларини энг яхшиси шаблон асосида созлаб чиқиш лозим.

Универсал тракторни 45 ва 50 сантиметрли қатор ораларида ишлашга мослаш учун ғилдирак оралиғини бир хилдан иккинчи хилга кўчириш анча қийин бўлиб, вақтни ҳам кўп талаб қилади. Шунинг учун бундай тракторлардан экинларни бир томонлама ишлашда фойдаланиш мақсадга мувофиқдир.

М. ОДИЛОВ,
САИМЭ директори,

Г. РУДАКОВ,
В. СЕРГЕЕНКО,
техника фанлари кандидатлари.

ЧИГИТ ЭКАДИГАН СЕЯЛКАЛАРНИ ЯХШИ СОЗЛАЙЛИК

Чигит экишни тўғри ўтказиш юқори ҳосил олишнинг энг муҳим шартидир. Бу йил катта майдонларга чигит тор қаторлаб экилади. Сеялкаларни тор қаторлаб экишга созлаб қўйиш ва улардан усталик билан фойдалана билиш катта аҳамиятга эга.

Бунга қандай қилиб эришилади?

СКГХ-4-6А ва СКГХ-4-6Б маркали сеялкаларни 60х45 ва 60х50 сантиметрли схемаларга мослаш учун заводларда КС-45 ва КС-50 маркали мосламалар ишлаб чиқарилмоқда. Бундай мослама мавжуд бўлган тақдирда 60х60 сантиметрли схемага мўлжаллаб, тўрт қаторли вариантда йиғилган сеялкани қуйидаги тарзда қайтадан мосланади:

1. 60х45 сантиметрли схема асосида экиш учун: дастлаб режа симининг приводи ўзгартирилади (1-расм). Уя ҳосил қилувчи аппаратларнинг валларидан ҳаракатлантирувчи занжирларни ва 37 тишли юлдузчаларни олиб қўйиш лозим. Шундан кейин ана шу валларга 28 тишли юлдузчалар ўрнатиб, унга ҳар бирида 3 тадан бир қаторли шайба илгаклари ва улар орасида 27 тадан занжир ҳалқалари бўлган ҳаракатлантирувчи занжир (2) кийдирилади. Бурчакларни (3) сеялка рамасига (4) нисбатан бир мунча суриб қўйиш йўли билан ҳаракатлантирувчи занжирлар таранг ҳолга келтирилади. Экувчи аппаратлардаги (дозаторлар) контрпривод (2-расм) валининг ўнг томонидаги учига 24 ва 18 тишли юлдузчаларнинг блоклари ўрнатилди.

Ҳалқадаги юлдузчани занжир ёрдамида 24 тишли контрпривод блокининг юлдузчаси билан туташтирилади. Сўнгра экувчи аппаратнинг контрприводидаги редукторнинг цилиндрик шестернялари қандай ўрнатилганлиги текшириб кўрилади: оралиқ шестерняси 15 ва 30 тишли бошқа шестерняларни бирлаштириб туриши керак.

2. 60х50 сантиметрли схемада экиш учун: режа симидан келувчи ҳаракатлантиргични (1-расм) қуйидаги тарзда ўзгартириш керак: уя ҳосил қилувчи аппаратларнинг валларидан ҳаракатлантирувчи занжирлар ва юлдузчалар олиб қўйилади. Уларнинг ўрнига 31 тишли юлдузчалар (1) ўрнатилади ва унга ҳар бирида 3 тадан икки қаторли шайба илгаклари ва улар ўртасида 29 тадан занжир ҳалқалари бўлган ҳаракатлантирувчи занжирлар (2) кийгизилади. Сўнгра ҳаракатлантирувчи занжирларни (2) таранг ҳолга келтирилади, бунинг учун бурчакларни (3) сеялка рамасига (4) нисбатан нарига суриб қўйилади. Экувчи аппаратларнинг ҳаракатлантирилишларини ҳам 60х45 сантиметрли схемадаги сингари ўзгартирилади (2-расм). Экишни шайбаларнинг оралиғи 50 сантиметрли режа симлари ёрдамида ўтказиш керак.

Хўжаликларда мавжуд бўлган ва 60х60 сантиметрли схема асосида экиш учун тўрт қаторли вариантда мосланган СКГХ-4-6 сеялкалари ҳам худди шу тарзда қайтадан мосланади.

Уялар оралиғи 25 сантиметрли бўлган зич уялаб экиш усулида ҳам худди шу сеялкалардан (А ва Б вариантлардаги) фойдаланиш мумкин.

Бунинг учун экувчи аппаратлар контрприводнинг валига (3-расм). 24 ва 18 тишли юлдузчалар блоки ўрнатилади. Сўнгра сеялканинг ўнг ғилдирагидаги юлдузчани занжир ёрдамида 24 тишли юлдузча билан туташтирилади; контрпривод редукторининг оралиқ шестернясини чап томонга шундай ўрнатиш керакки, уларнинг ҳар бири 15 тишли икки шестерняни туташтириб туриши керак. Шундан кейин режа симининг ҳаракатлантирувчи приводларидаги юлдузчаларни (1) (1-расм) тўғрилагич дискалар ва занжирлар (2) билан бирга олиб қўйилади. Чап ғилдиракдаги юлдузчани занжир ёрдамида зич уяли қилиб экувчи контрприводнинг (3-расм) юлдузчаси билан туташтирилади. Контрпривод валининг чап учига 24 тишли юлдузча, уя ҳосил қилувчи аппаратлар валининг учига эса 14 тишли юлдузча ўрнатилади; юлдузчаларни занжир ёрдамида бир-бири билан бирлаштирилади. Шундан кейин уя ҳосил қилувчи аппаратларни қисмларга ажратиб, ундаги бир парракли дискларни 2 парракли дискларга алмаштириш керак.

СТВХ-4 маркали аниқ экувчи сеялкани ҳам унча уринмай осонгина 60х45 ва 60х50 сантиметрли схемаларга ҳамда уялаб экишга мослаш мумкин.

Бунинг учун саноатда оралиғини 45 сантиметрли қилиб уялаб экиш учун ПС-3 ва оралиғини 50 сантиметрли қилиб уялаб экиш учун ПС-4 маркали мосламалар ишлаб чиқарилмоқда.

1. 60×45 сантиметрли схема асосида экилганда фақат режа симларининг приводларигина ўзгартирилади. (4-расм).

Бунинг учун сеялкаларда мавжуд приводлар рамасининг бурчакларини ПС-3 маркали мосламалар комплектига қўшимча қилинган бурчаклар билан алмаштирилади. Олинадиган деталларни (ағдарма механизм тортқичидан ташқари) янги бурчакдаги тегишли жойларга ўрнатиш зарур. Мосламалар комплексидан чўзинчоқ тортқични (2) ўрнатиш керак. Экувчи аппаратлар приводининг валларидан юлдузча ва занжирлар олиниб, уларнинг ўрнига 28 тишли юлдузчалар (3) ва ҳар бирида 4 тадан бир қаторли илгаклари ҳамда улар ўртасида 27 тадан занжир ҳалқалари бўлган занжирлар ўрнатилади. Экишни шайбаларнинг оралиғи 45 сантиметр бўлган режа симлари ёрдамида ўтказилади.

2. 60×50 сантиметрли схема асосида экилганда режа симларининг приводларини 60х45 сантиметрли схемадаги тарзда ўрнатилади. Фарқи шундаки, унда 28 тишли юлдузча ўрнига 31 тишли юлдузча, шунингдек 4 та икки қаторли илгаклари ҳамда улар ўртасида 29 тадан занжир ҳалқалари бўлган занжир ўрнатилади. Занжирни ПС-4 маркали мосламалар комплектига қўшимча қилинган чўзиқ винт (4) ёрдамида таранг қилиб тортилади (4-расм).

Тиргакларни (5) ўрнатиш учун раманинг кейинги косинкаларига 5-расмда кўрсатилганидек ҳар бири 12 ммли иккита тешик ўйилади. Экишни шайбалар оралиғи 50 сантиметр бўлган режа сими ёрдамида ўтказилади.

Дастлаб ишлаб чиқарилган СТВХ-4 маркали сеялкаларни (№ 4852 гача) қайтадан мослаш учун ПС-3 ва ПС-4 комплектларига қўшимча равишда қуйидаги деталлар бўлиши зарур. (4-расм).

1) ТВБ 220 — олдинги кронштейн — 2 дона, 6 позиция
2) ТВБ 221 — ортки кронштейн — 2 дона. 7 позиция
3) ТВБ 233 — тиргак — 2 дона. 5 позиция
4) ТВБ 6027 — сихча — 2 дона. 8 позиция
5) ТВБ 6028 — сихча — 2 дона. 9 позиция

СТВХ-4 маркали сеялкалар билан 60х50 ва 60х45 сантиметр схема асосида экилганда режа симига тушадиган босим ортади. Шу сабабли кўндаланг йўналишдаги қаторларнинг яхши мос бўлиб чиқиши учун режа симини кўчма қозиқлар ёрдамида диогонал усулда кўчириш ўрнига оддий таранглантирувчи станциялар ёрдамида параллел усулда кўчиришни қўлланиш тавсия этилади. Худди шу сабабли экишни ДТ-24-3В ва Т-28Х тракторининг иккинчи передачасида юқори бўлмаган тезликда ўтказиш таклиф қилинади.

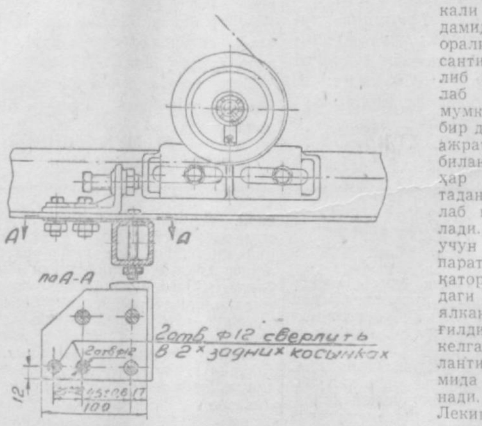

5-расм. 60х50 сантиметр схема асосида экишда приводларни мустаҳкамлаш учун СТВХ-4 сеялкаси рамасининг косинкаларини пармалаб тешиш.

3. СТВХ-4 маркали сеялка ёрдамида уялар оралиғини 35 сантиметрлик қилиб чигитни уялаб экиш ҳам мумкин. Бунда бир доналаб уруғ ажратувчи диска билан ишланса, ҳар бир уяга 5 тадан чигит ташлаб кўмиб кетилади. Бунинг учун экувчи аппаратлар худди қаторлаб экқандаги сингари сеялканинг чап ғилдирагидан келган ҳаракатлантиргич ёрдамида ҳаракатланади. (6-расм). Лекин бунда экувчи аппаратлар тиргакларга квадрат уялаб экиш ҳолатидаги сингари ўрнатилади. Уялар оралиғини икки баравар, яъни 17.5 сантимерга қараб қамайтириш мумкин. Бунинг учун экувчи аппаратнинг уя ҳосил қилувчи дискасига иккита қўшимча паррак пайвандлаб ўрнатилиши керак. Бу парраклар илгари мавжуд бўлган парраклар билан тенг оралиқда туриши шарт. Ҳар бир уяга 2—3 донадан чигит тушади.

Юргизувчи ғилдиракнинг тегарчагига 6-расмда кўрсатилганидек сихчалар пайвандлаш тавсия этилади.

Сеялкаларни тракторларга ўрнатиш

Сеялканинг яхши ва узоқ муддатгача нуқсонсиз ишлаши учун уни ДТ-24-3В ва Т-28Х тракторига осиб тўғри ўрнатиш зарур.

Культиватор ўғит солгичи бўлган сеялкани тракторга осиб ўрнатишда сеялкага қўшимча қилинган шотиларни 7-расмда кўрсатилгандек тик ҳолатда ўрнатиш, сеялкани алоҳида агрегатли трактор системасига бириктиришда эса сеялкага қўшимча қилинган бошқа шотилар комплектини 8-расмда кўрсатилганидек ўрнатилади. Бундай усулда ўрнатилганда сеялка ернинг рельефига яхши мосланади ва раманинг синиш хавфи йўқолади.

Л. БАСЕВИЧ,
Г. ПАЛЬМИН,
пахта бўйича ГСКБ инженерлари.

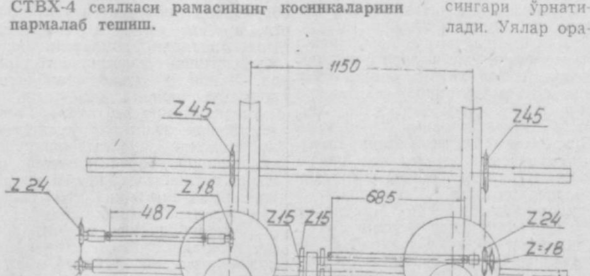

3-расм. Зич уялаб экишда приводлар схемаси.

1-расм. СКГ-4-6Б маркали сеялкани 60×45 ва 60×50 сантиметрлик схемалар асосида экишга мослашда режа симининг приводи. 1-юлдузча, 2-илгакли занжир. 3-привод бурчаги, 4-сеялка рамаси.

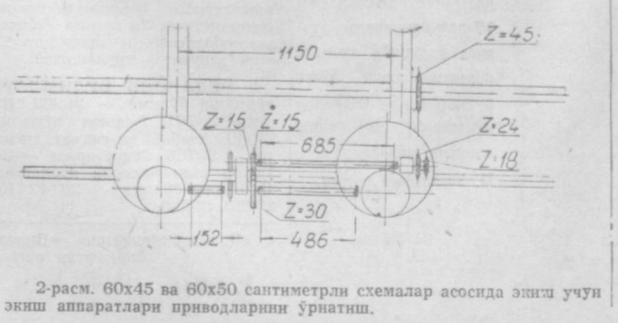

2-расм. 60х45 ва 60х50 сантиметрли схемалар асосида экиш учун экиш аппаратлари приводларини ўрнатиш.

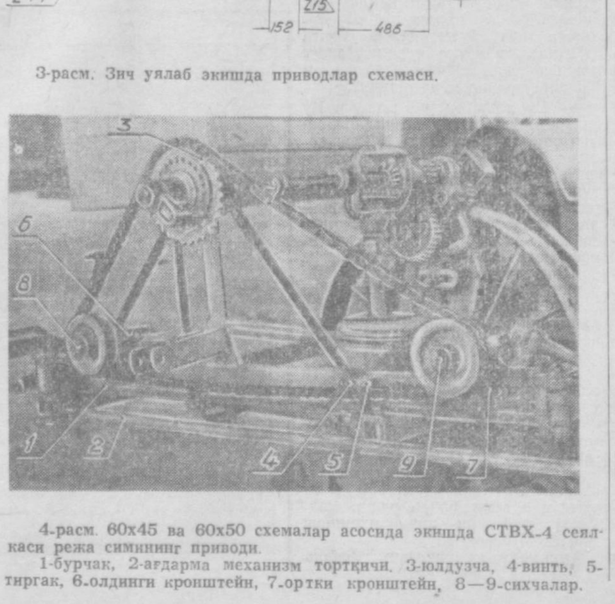

4-расм. 60х45 ва 60х50 схемалар асосида экишда СТВХ-4 сеялкаси режа симининг приводи.
1-бурчак, 2-ағдарма механизм тортқичи, 3-юлдузча, 4-винть, 5-тиргак, 6-олдинги кронштейн, 7-ортки кронштейн, 8—9-сихчалар.

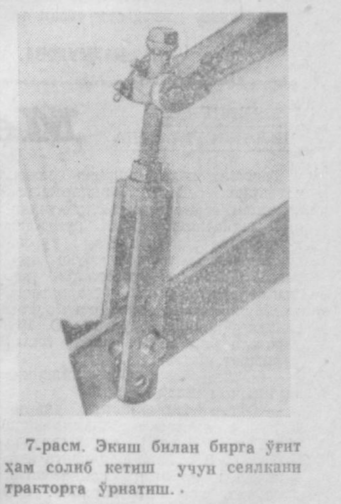

7-расм. Экиш билан бирга ўғит ҳам солиб кетиш учун сеялкани тракторга ўрнатиш.

6-расм. Уялаб экишда СТВХ-4 сеялкасининг юргизувчи ғилдирагига сихчалар пайвандлаш.

8-расм. Сеялкани алоҳида агрегатли трактор системасига ўрнатиш.

ЯНГИ МАКТАБ ҚУЧОҒИДА

Тошкентдаги Киров районининг «Янгнариқ» маҳалласида яшовчи ўқувчилар 143 ва 150-мактабларга қатнаб икки сменада ўқир эдилар. Болаларга қулайлик яратиш мақсадида ўтган йили маҳалланинг ўзида саккиз йиллик мактаб биноси қуришга киришилди. Яқинда ана шу мактаб биноси фойдаланишга топширилди.

Мактаб биноси таълим-тарбия ишларини намунали олиб боришга мўлжаллаб, типовой лойиҳа асосида қурилган. Унда 18 та синф, пионер-комсомол ташкилотлари хонаси, спорт зали, ёзги спорт майдончаси, темирчилик, дурадгорлик ва рўзғор ишлари ўрганиладиган устахоналар бор.

Киров район халқ маорифи бўлими янги мактабни 60 га яқин тажрибали педагоглар билан таъминлади. Мингдан ортиқ бола таълим олаётган янги 96-мактабга Герман Титов номи берилди. Ўз уйларининг яқингинасида мактаб очилганидан болалар жуда хурсанд. Уларнинг қувончи ЎзТАГ фотомухбири А. Усмоновнинг синфлардан бирида олган ушбу суратидан ҳам кўриниб турибди.

А. НАБИХЎЖАЕВ.

ҲАР КАСБНИНГ ЎЗ ГАШТИ БОР

* Қўчқор Боймуродов ўз касбини севган ғайратли почтальонлардан. У 6 йилдан буён Бўстонлиқ районидаги Карл Маркс номли колхозда колхозчиларга хат-хабарлар, газета-журналлар ташийди. Қишлоқ аҳолиси унинг хизматидан миннатдор.

А. Отбосаров.

* Янгиердаги 3-«Боёвут» совхозининг 6-бўлим пахтакорлари Сидиқ ака Асановни ҳар куни ўз уйларида хурсандчилик билан қарши олишади. Бу ишчан почтальон газета-журналми, пенсия пулими, хушхабар-мактуб, телеграммаларми — ҳаммасини ўз вақтида эгаларига етказиб беришга одатланган. Сидиқ ака обуначилар сонини кўпайтиришга катта ҳисса қўшади. Масалан, 1962 йил учун у 200 дан ортиқ кишини ҳар хил газета-журналларга ёздирди.

Ж. Қирғизбоев.

* Калинин районидаги «Коммунизм» колхозининг почтальони Турдибой Ўтамишевнинг тиниб-тинчимаслигининг боиси бор, албатта. У кунига 100 дан ортиқ хонадонга «Тошкент ҳақиқати», 130 дан ортиқ колхозчига «Қизил Ўзбекистон» газеталари ҳамда салкам юзта обуначига «Муштум» журналини, яна қанчадан-қанча хат-телеграммаларни эгаларига элтиб бериши керак. Ўз касбини пухта эгаллаб олган бу почтальон буларнинг ҳаммасига улгуради, обуначиларга сидқидилдан хизмат қилади. Шунинг учун ҳам ўртоқ Ўтамишевдан колхозчилар мамнун.

О. Охунов.

ВИСТАВКАЛАР — ҚИШЛОҚҚА

Ўзбекистон ССР Маданият министрлигининг бадиий виставка ва панорамалар дирекцияси республикамиз областлари аҳолисига намойиш қилиш учун янги кўчма виставкалар ташкил этди. Улардан бири «Ўзбекистон колхозлари» деб аталади. Бу виставка икки ой давомида Қарши — Бухоро — Каттақўрғон — Самарқанд маршрути бўйича ҳаракатда бўлади. Иккинчи виставка марказий Фарғона қўриқ ерларида янги ташкил қилинган колхозларда намойиш қилинади.

Қишлоқ тасвирий санъат ҳаваскорлари республикада хизмат кўрсатган санъат арбоби А. Абдуллаев, Ўзбекистон ССР халқ рассомлари Ў. Тансиқбоев, Л. Абдуллаев ва бошқаларнинг ижодлари билан танишадилар.

М. МАҲМУДОВА.

Физкультура ва спорт

КЎЧМА ТУРНИР

Шашка бўйича Ўзбекистон ССР биринчилигида иштирок этиш учун Тошкент шаҳар чемпионатининг ғолибларидан спорт мастерлари С. Давидов, Ш. Ёқубов, И. Берштейн, мастерликка кандидатлардан В. Раппопорт, Е. Черкасский ва А. Александровлар Наманган шаҳрига жўнаб кетдилар. 2 февралда бошланадиган бу биринчилик учун кураш кўчма турнир асосида ўтказилади.

Кўчма мусобақа қатнашчилари Наманганда тўрт тур ўтказиб, Андижонда мусобақани давом эттирадилар. Сўнгра Қўқонга келадилар. Мусобақа Тошкентда якунланади.

Ш. УМРЗОҚОВ.

Спорт мастерларининг янги отряди

СССР спорт жамиятлари ва ташкилотлари союзи Марказий Совети тошкентлик 20 спортчига СССР спорт мастери деган фахрий унвон берди. Велосипед спорти бўйича Н. Йўлдошев, В. Равилов («Спартак»), А. Сотенский, А. Черноглазов («Меҳнат»), штангачи П. Ким («Буревестник»), классик кураш бўйича Я. Карбер («Меҳнат»), Г. Ли, Ю. Лазарев, Ю. Ткаченко («Локомотив»), қиличбозлик спорти бўйича Д. Яценко («Динамо»), Б. Лукянченко («Буревестник»), сузувчи А. Архипов («Локомотив»), эркин курашчи Р. Захарьяев («Спартак»), самбочилардан Г. Қалеткин, Е. Титов («Динамо»), И. Гиязов («Спартак»), шахмат композицияси бўйича Е. Рухлис («Локомотив») ва боксчи А. Цой мастерларимиз сафига қўшилдилар.

Ўтган йили пойтахтимиз бўйича мастерлик нормасини ҳаммаси бўлиб 77 киши бажарган эди, улардан 55 спортчи бу юксак номга эга бўлди.

ОЛДИНДА — ЭНГ КЕКСА ШАХМАТЧИ

Пойтахт биринчилиги учун ўтаётган шахмат мусобақасининг 4-турида республикамизнинг кекса шахматчиларидан мастерликка кандидатлар Хожибеков ва Перевозников учрашди. Бу ўйинни Перевозников ютди.

Власов Зокировни, Шомаҳмудов мастерликка кандидат Харламовни, Исматов Горшковни, Малиничев Курдинни, Сумкин Қосимовни, Шварцман Базикинни ютди. Хасидовский билан Николаев, Лазарев билан Элбеков ва Набиҳўжаев билан Юсупов учрашувлари дуранг бўлди.

Тўрт турдан кейин Перевозников 3,5 очко олиб олдинда бормоқда.

М. МУҲИТДИНОВ,
СССР спорт мастери.

М О С Қ В А Д А Н Х А Т

„СОВЕТСКИЙ ПИСАТЕЛЬ" НАШР ҚИЛМОҚДА

Ватанимиз пойтахтидаги «Советский писатель» нашриёти бу йил бир қатор ўзбек ёзувчиларининг асарларини босиб чиқаришни планлаштирган. Шу кунларда нашриётда отоқли ўзбек шоири Ғафур Ғуломнинг «Юрак бахси» номли шеърлар тўплами босмага тайёрланмоқда. Тўпламга киритилган шеърларда Совет Ўрта Осиёси халқларининг озод ва бахтиёр турмуши, Ватанимиз куч-қудратини оширишга уларнинг қўшаётган улкан ҳиссаси поэтик мисраларда ифодалаб берилган. Шунингдек, тўпламда мустамлакачилик қуллигида азоб тортаётган кишилар ҳақидаги, уларни озодлик учун, ўз ҳуқуқлари учун курашга даъват этувчи шеърлар ҳам бор.

Нашриётда Асқад Мухторнинг коммунистик жамият қурувчилар ҳаётини кўрсатишга бағишланган «Туғилиш» романи, Иброҳим Раҳимнинг уч повести ва ҳикояларини ўз ичига олувчи «Зангори кема капитани» номли китоби босилиб чиқади. Нашриёт ўзбек ёзувчиларидан Қуддус Муҳаммадий, Ҳамид Ғулом, Ҳаким Назир ва бошқа шоир ҳамда ёзувчиларнинг асарларини ҳам босиб чиқаришни планлаштирган.

Қ. АҲМЕРОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг штатсиз мухбири.

Халқаро аҳвол

БМТ БОШ АССАМБЛЕЯСИНИНГ XVI СЕССИЯСИ

НЬЮ-ЙОРК, 31 январь. ТАСС махсус мухбири хабар беради:

30 январда БМТ Бош Ассамблеясининг XVI сессияси «Ангола халқига қарши қаратилган репрессия чораларини ва қуролли ҳаракатларни, шунингдек унга киши ҳуқуқлари ва асосий эркинликлар беришдан бош тортишни кескин суратда қоралайдиган» резолюцияни тўқсон тўққиз овоз билан қабул қилди. Икки делегация (Испания ва Жанубий Африка Республикаси) қарши овоз берди ва бир делегация (Франция) овоз беришда бетараф қолди.

Резолюцияда «Ангола халқининг ўз тақдирини ўзи белгилаш ва мустақиллик йўлидаги қонуний интилишларини эътироф этишдан Португалиянинг ҳали ҳам бош тортиб келаётганлиги халқаро низоларнинг доимий манбаидир ҳамда халқаро тинчликка ва хавфсизликка таҳдид туғдирмоқда», деб таъкидлади.

Резолюция Ангола халқининг ўз тақдирини ўзи белгилаш ва мустақилликка бўлган ажралмас ҳуқуқини тантанали суратда тасдиқлайди: сиёсий маҳбусларнинг озод қилинишини, ҳокимиятни Ангола халқига топшириш мақсадида эркин сайланган ва ваколатли сиёсий органларнинг вужудга келтирилишини талаб қилади; барча давлатларга Португалияни бирор даражада қўллаб-қувватлашдан ва унга Ангола халқини бостириш учун фойдаланиши мумкин бўлган ёрдам кўрсатишдан бош тортишни таклиф этади; Хавфсизлик Кенгашига Анголадаги аҳволни доим кузатиб туришни тавсия қилади.

Бу резолюцияни Африка ва Осиёдаги 45 мамлакатнинг делегациялари, шу жумладан Мўғулистон Халқ Республикаси, Ҳиндистон, Индонезия, Цейлон, Бирма, Эфиопия, Гана ва Гвинея илгари сурганлиги тўғрисида бундан олдин хабар берилган эди.

БМТ Бош Ассамблеясининг XVI сессияси резолюцияни қабул қилиш билан Анголадаги аҳвол тўғрисида икки ҳафта муҳокама қилинган масалани кўриб бўлди. Бу масала Португалиянинг НАТО ёрдами билан Ангола халқига қарши олиб бораётган мустамлакачилик қирғин уруши натижасида келиб чиқди.

АҚШ ва Англия сингари мустамлакачи давлатларнинг делегациялари гарчи бу резолюцияни ёқлаб овоз берсалар ҳам, улар жуда муҳим бир қоиданинг резолюциядан чиқариб ташланишига муваффақ бўлдилар. Бу қоида мустамлака мамлакатлар ва халқларга мустақиллик бериш ҳақидаги декларациянинг амалга оширилишини кузатиш учун XVI сессия томонидан тузилган махсус комитет зиммасига «Ангола халқининг мустақиллигига тезда эришиш мақсадида Ангола тўғрисидаги масала билан шошилинч суратда шуғулланиш» вазифасини юклайди. Мустақиллик сўзи мустамлакачиларга сира ёқмаётган бўлса керак.

Резолюция проекти моддама-модда овозга қўйилганда бу параграфни ёқлаб 44 овоз, унга қарши 32 овоз берилганига қарамай, бу қоида резолюциянинг дастлабки проектидан чиқариб ташланган эди. Бироқ, мазкур қоидани сақлаб қолиш учун овозларнинг учдан икки қисми зарур эди.

Болгария ва Польша тақдим этган резолюция проектини ёқлаб анча овоз берилди. Бу резолюцияда Португалияни Анголадаги мустамлакачилик урушини тўхтатишга мажбур қилиш мақсадида унга нисбатан чоралар кўриш кўзда тутилган эди. Проектни ёқлаб 26 мамлакат, шу жумладан социалистик мамлакатлар, Индонезия, Ҳиндистон, Бирлашган Араб Республикаси, Судан, Эфиопия, Гана, Гвинея, Ироқ, Танганьика делегациялари овоз бердилар.

СОВЕТ КОСМОНАВТИ БИРЛАШГАН АРАБ РЕСПУБЛИКАСИНИНГ ПОЙТАХТИДА

ҚОҲИРА, 31 январь. (ТАСС). Совет космонавти Ю. А. Гагарин бугун Бирлашган Араб Республикасининг пойтахти Қоҳиранинг диққатга сазовор жойлари билан танишди.

Диққатга сазовор жойларни кўздан кечириб ва шаҳарни сайр қилиб бўлгандан сўнг, Бирлашган Араб Республикасининг илмий тадқиқотлар министри Салоҳиддин Ҳидоят Ю. А. Гагарин билан унинг ҳамроҳларини зиёфатга таклиф қилди. Зиёфатда Бирлашган Араб Республикасининг министрлари Камол Рамзи Стино, Саид Муҳаммад Юсуф, Қоҳира губернатори Салоҳ Дессуқий, илмий ташкилотлар, жамоатчиликнинг вакиллари, маҳаллий ва чет эл матбуотининг мухбирлари ҳозир бўлдилар.

Ю. А. Гагарин жавоб нутқи сўзлаб, ўз шаънига айтилган самимий сўзлар учун ташаккур билдирди.

Бирлашган Араб Республикасининг президенти Гамол Абдил Носир кечқурун совет космонавти шарафига ўз резиденциясида зиёфат берди. Зиёфатда СССРнинг Бирлашган Араб Республикасидаги элчиси В. Я. Ерофеев ва Ю. А. Гагариннинг ҳамроҳлари ҳозир бўлдилар.

30 РОТА ЖАНДАРМЕРИЯ ПАРИЖГА КЕЛТИРИЛДИ

ПАРИЖ, 31 январь. (ТАСС). Парижда ва Париж районида «тартибни сақлаш» учун Франция пойтахти полиция префекти ихтиёрига қўшимча равишда 30 та моторлаштирилган жандармерия ротаси (қарийб 4.200 киши) берилди.

Бу жандармлар, деб хабар қилади Франс Пресс агентлиги, кўчаларда бўладиган намойишлар вақтида ва ҳар хил полиция операцияларида фойдаланилади.

НАТО ҲАРБИЙ БАЗАСИДА КЕНГАШ

БОНН, 31 январь. (ТАСС). ДПА агентлиги мухбирининг Кайзерслаутерндан (Рейнланд-Пфальц ўлкаси) хабар беришича, кеча НАТОнинг Кайзерслаутерн яқинидаги Рамштейн авиация базасида НАТО қатнашчиси бўлган мамлакатлар ҳарбий-ҳаво кучлари қўмондонлиги вакилларининг махфий кенгаши очилган. НАТОнинг Европадаги қуролли кучлари бош қўмондонининг ўринбосари америкалик генерал Андерсон раислигида ўтаётган бу кенгашда «Ғарбий Европада ҳаво ҳужумига қарши мудофаа» проблемалари муҳокама қилинмоқда.

ИҒВОГАРЛИК

БЕРЛИН, 31 январь. (ТАСС). АДН агентлиги мухбирининг Дюссельдорфдан хабар беришича, кеча, фашистларнинг ҳокимиятни қўлга олганига 29 йил тўлган кунда Дортмунд судида антифашист Эльфрида Ледвон устидан суд бошланди. Уни Ғарбий Германия демократик хотин-қизлар союзи правлениесининг аъзоси бўлиб, Ғарбий Германия давлатига «зарар етказган» деб айбламоқдалар.

Ўз эри Иозеф Ледвон сингари фашизм давридаёқ қаттиқ таъқибларга дучор қилинган Эльфрида Ледвон судда бундай деди: «Мен ўз сиёсий фаолиятимда Германия Федератив Республикасида демократия ва тинчликни мустаҳкамлашга интилдим, мен конституцион гузум асослари учун курашдим».

Кеннедининг конгрессга мактуби

ВАШИНГТОН, 31 январь. (ТАСС). АҚШ президенти Кеннеди кеча конгрессга мурожаат этиб, БМТнинг молиявий қийинчиликларини енгиллаштириш ва бу билан «Қўшма Штатларнинг ташқи сиёсатига ёрдам бериш» мақсадида БМТ облигацияларини сотиб олиш учун юз миллион доллар маблағ ажратишни илтимос қилди.

БМТнинг ҳозирги вақтда бошидан кечираётган молиявий кризиси аввало, Конгода БМТ қўшинларини сақлаш учун ғоят катта харажатлар натижасида вужудга келди. Бош Ассамблеянинг ва Хавфсизлик Кенгашининг мажлисларида бир неча марта таъкидлаб ўтилганидек, бу қўшинларнинг фаолияти Бирлашган Миллатлар Ташкилоти томонидан улар зиммасига юкланган директивалар ва вазифаларга хилофдир.

Қўшма Штатлар Конгода БМТ қўшинларидан фойдаланишни тамомила ва тўла қўллаб-қувватламоқда, чунки бу ҳол чет эл монополияларининг бу мамлакатдаги манфаатлари сақланиб қолишидан ҳамда Конгонинг чинакам озод ва мустақил мамлакат бўлиб қолишига йўл қўймасликдан манфаатдор бўлган АҚШ империалистик доираларининг манфаатларига мос бўлиб тушади.

БАНДИТ ОТИБ УЛДИРИЛДИ

ГАВАНА, 31 январь. (ТАСС). Революцион қуролли кучларнинг жангчилари контрреволюционерлар шайкасининг бошлиғи Браулио Амадор Кесадани қамоққа олдилар. У, ўтган йилнинг кузида ёш ўқитувчи Мануэль Аскунсени ва деҳқон Педро Лантигуани ўлдирган эди.

Сўроқ вақтида Кесада ўзи ва шайкасининг АҚШ марказий разведка бошқармаси ҳамда Кубада иш кўраётган америкалик агентлар билан маҳкам боғлиқ бўлганлигини айтиб берди.

Революцион трибунал бандитни ўлим жазосига ҳукм қилди. Ҳукм ижро этилди.

БИЛДИРИШ

Бугун, кеч соат 6 да Бирлашган босмахона биноси («Правда Востока» кўчаси, 26-уй, 4-қават 94-хона)да Тошкент ишчи мухбирлари университетининг навбатдаги машғулоти бўлади.

Редактор **М. ҚОРИЕВ.**

МУХБИРИМИЗ БИЛАН СУҲБАТДА

Меҳнаткашлар учун

Тошкент шаҳар ижроия комитетининг саноат бошқармасига қарашли корхоналар коллективлари меҳнаткашларнинг кундалик турмушида зарур бўлган турли-туман кенг истеъмол буюмлари, енгил саноат маҳсулотлари, кийим-кечаклар ишлаб чиқаришмоқда. Мухбиримиз бошқарма бошлиғининг ўринбосари ўртоқ О. Қодировага бир неча савол билан мурожаат қилди.

— Ўтган хўжалик йилининг якунлари қандай бўлди?

— Етти йилликнинг учинчи йилидаги ишимиз якунлари чакки бўлмади. Барча корхоналарда КПСС XXII съезди шарафига авж олдириб юборилган социалистик мусобақа, ҳар бир корхона, цех ва айрим агрегатлар қувватидан унумли фойдаланиш учун бошланган қатъий кураш ўзининг ажойиб самараларини берди.

1961 йил давлат плани 105,8 процент қилиб адо этилди. Товар маҳсулоти ишлаб чиқариш бўйича белгиланган топшириқ ҳам анча ошириб бажарилди. Пландагидан ташқари 2 миллион 341 минг сўмлик турли-туман маҳсулотлар, жумладан трикотаж-галантерия буюмлари, кийим-кечаклар, газламалар тайёрланди ва меҳнаткашларга етказиб берилди.

— Янги йилда коллектив олдида қандай вазифалар турипти?

— Бу йилги вазифаларимиз ҳар қачонгидан ҳам масъулиятлироқ. Маҳсулот ишлаб чиқаришни анча кўпайтиришимиз, унинг таннархини камайтиришга эришишимиз лозим. Йил давомида меҳнаткашларга ўтган йилдагига қараганда деярлик 5 процент кўп кенг истеъмол буюмлари етказиб беришимиз керак.

Иккинчи муҳим вазифа — тайёрланаётган маҳсулотларнинг ассортиментини кўпайтиришдан иборат. Совет кишиларининг турмушида зарур бўладиган бир қанча янги маҳсулотларни тайёрлаш йўлга қўйилади. Биз имкониятларни ҳисоблаб чиқиб, корхоналарда 40 дан ортиқ янги хил маҳсулотлар тайёрлашни белгиладик. Бу буюмлардан бир неча миллион сўмлик ишлаб чиқарилади. Бу қандай маҳсулотлар эканлиги ҳаммани қизиқтирса керак. Уларни айтиб ўтиш мумкин. Хотин-қизлар учун капрондан блузкалар, сунъий ипакдан болалар учун янги хил мавсумий кийим-кечаклар, катталар учун янги модада хушбичим тикилган кийимлар тайёрлана бошланади.

Газмолга фотография йўли билан ҳар хил гуллар солинган кичик гиламчалар меҳнаткашлар томонидан кўплаб харид қилинмоқда. Шундай гиламчаларнинг янги хиллари ишлаб чиқарилади. Электр асбобларининг жуда кўп янги турларини тайёрлашни мўлжаллаб турибмиз. Люстралар, электр духовкалари, стол ва деворга қўйиладиган электролампалар ва бошқа асбоблар меҳнаткашларга етказилиб берилади. Эркатойларни ҳам эсдан чиқарганимиз йўқ. Ёш авлод учун турли хил ўйинчоқлар ишлаб чиқарадиган корхона бошқармамизга қарайди. Ана шу корхонада ўйинчоқларнинг ўнга яқин янги хиллари тайёрлана бошланади.

— Бу йилги вазифани муваффақиятли бажариш учун қандай тадбирлар кўрилади?

— Бу йил олдимизда турган катта вазифалар ўз-ўзидан бажарилмайди. Шуни ҳисобга олиб, 50 дан ортиқ ташкилий-техникавий тадбирларни амалга оширмоқчимиз. Бу тадбирлар нималардан иборат? Мавжуд корхоналарни реконструкция қилиб, уларнинг ишлаб чиқариш майдонини янада кўпайтирамиз. Қўл билан бажарилаётган жуда кўп иш жараёнларини енгиллаштириш, бунинг учун янги-янги механизмларни ишга туширишни мўлжаллаб турибмиз. Цехлар орасида маҳсулот ва хомашёни транспортировка қилиш операцияларини бажаришда машиналардан кенг фойдаланиш йўлга қўйилади.

Шу йўл билан кўпчилик корхоналарнинг ишлаб чиқариш қуввати оширилади. Металл идиш-товоқлари заводининг тунука цехи кенгайтирилади, бу ерда янгидан рухлаш цехи ташкил этилади. Темирчилик-пайвандлаш цехи ишга тушиш арафасида турибди. Корхона цехларида монорельс кранлар монтаж қилинади. «Электробитприбор» заводида маҳсулот ишлаб чиқариш кўпайтирилади. Йил давомида 15 миллион метрдан кўпроқ электр шнури тайёрланади. Усти ёпиқ электр плиткалари ишлаб чиқариш ўзлаштирилади ва савдо точкаларига 120 минг дона шундай плиткалар юборилади.

Тикувчилик фабрикалари янада кенгайтирилади, янги хил кийим-кечаклар тикиш ўзлаштирилади. Охунбобоев номли тикувчилик фабрикасида бош кийимлари ишлаб чиқарадиган цех ташкил этилади. Худди шундай цех, 2-тикувчилик фабрикасида ҳам ишга туширилади.

Ҳозирги вақтда тикувчилик цехларимиз тарқоқ ҳолда жойлашган. Бу, шубҳасиз, ишлаб чиқариш маданиятига катта зарар келтирмоқда. Бунга хотима бериш учун ана шу цехларнинг ҳаммасини бир жойга марказлаштириш бўйича зарур чоралар кўрилади. Янги-янги тикув машиналари, ҳатто автомат агрегатлар ўрнатилади. Қуйингки, бошқармамиз корхоналарида амалга ошириладиган ташкилий-техникавий тадбирлар бу йил олдимизда турган вазифаларнинг тўла ва ошириб бажарилишига имкон беради.

— Бошқарма корхоналарида тайёрланаётган айрим маҳсулотларнинг сифатсизлиги ҳақли равишда меҳнаткашларнинг норозилигига сабаб бўлмоқда. Бу Сизга ҳам маълум бўлса керак. Маҳсулот сифатини яхшилаш юзасидан қандай чоралар кўрилмоқчи?

— Бу жуда муҳим масала. Бу соҳада жуда катта камчиликларимиз бор. Корхонамизда тайёрланаётган маҳсулотларнинг сифатсизлиги ҳақида жуда кўп сигналлар тушди. Савдо ташкилотлари айрим маҳсулотларимизни жуда қийинчилик билан қабул этишади. Бунинг сабаби нимада? Шуни очиқ эътироф этиш кераки, бошқармамиз корхоналарида ишлаб чиқариш маданияти ҳозирги талабларга тўла жавоб бермайди. Ҳали бизда қўл кучи билан бажарилаётган операциялар кўп. Кадрлар масаласи ҳам кўнгилдагидек эмас.

Шуларнинг ҳаммасини ҳисобга олиб, янги техника ва илғор технологияни жорий қилиш бўйича қатор тадбирларни амалга оширмоқчимиз. Хомаки чўтларга қараганда ана шу тадбирлар 150 га яқин кишини бошқа ишларга ўтказиш, йил давомида 150 минг сўмдан кўпроқ фойда олиш, маҳсулот сифатини анча яхшилаш имконини беради.

Тўқимачилик-трикотаж фабрикаси, тикувчилик фабрикаларида ҳам илғор технология кенг жорий қилинади. Ана шу корхоналарда амалга ошириладиган тадбирлар 60 га яқин ишчини бошқа жараёнларни бажаришга ўтказиш, 20 минг сўмга яқин фойда олиш имконини беради. Металл идиш-товоқлар заводида тунука идишлар тайёрлаш технологияси тўла механизациялашади. Тўқимачилик-галантерия фабрикасида кўпгина станоклар автоматлаштирилади, ип-йигирувчи автомат-агрегат ўрнатилади. «Рашель» маркали машиналар модернизация қилинади. Айрим завод ва фабрикаларда поток линиялари ташкил этилади. Буғ ҳосил қилинадиган қозонлар газ асосида ишлашга ўтказилади. Полиэтилендан буюмлар тайёрлаш технологияси такомиллаштирилади. Ишчилар малакасини ошириш курслари ташкил этилади.

Бошқармамиз корхоналари коллективлари ҳозирнинг ўзидаёқ бу тадбирларни амалга оширишга киришдилар. Барча ишчилар, инженер-техник ходимлар ва хизматчиларимиз партиямиз XXII съезди кўрсатмаларига амал қилиб, бу йил республикамиз меҳнаткашларига кўплаб сифатли кенг истеъмол буюмлари етказиб бериш учун қатъий кураш бошлаб юбордилар.

☆

Сиз суратда кўриб турган оқ халатли бу аёл Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган врач Адиба Эшонхўжаевадир. У бош врач бўлиб ишлаётган Тошкентдаги 17-поликлиникада аҳолига медицина хизмати кўрсатиш яхши йўлга қўйилган. Бу медицина муассасаси дам олиш кунисиз ишлайди.

М. Устабобоев фотоси.

☆

Телевизор

2 ФЕВРАЛДА

Ўзбек тилида: 18.30 — **«Болалик»** (Осиё ва Африка мамлакатлари ёзувчиларининг Коҳира конференцияси олдидан, Рауф Ҳурий ҳикояси асосида телеинсценировка), 18.55 — **Телевизион янгиликлар**, 19.10 — **«Халқаро коммунистик ҳаракат — замонамизнинг энг гаъсирли сиёсий кучидир»** («Коммунизм қуришнинг улуғ программаси» циклидан лекция), 19.30 — **Пушкин шеърлари.**

Рус тилида: 19.50 — **«Коммунизм қурувчилар съезди»** (ҳужжатли фильм), 20.00— **Телевизион янгиликлар**, 20.15 — **«Приморье ерларида»** («Жонажон Ватан бўйлаб» циклидан ҳужжатли фильм), 20.40— **«Ленин мукофотига тақдим этилган ижрочилар»** (музикали эшиттириш).

Ўзбек тилида: 21.20 — **«Бир районда»** номли бадиий фильм.

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 2/II да **Травиата**, 3/II да **Дон-Кихот.**

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 2/II да **Шубҳа**, 3/II да **Гамлет.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 2/II да **Ғазал фожиаси**, 3/II да **Концерт.**

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **Лўлилар аттракциони.** Лўлилар цирк труппасининг бадиий раҳбари — **Я. Д. Бреслар.** Билетлар сотилмоқда.

Кино

Комедияли фильмлар — «ВАТАН», «ЎЗБЕКИСТОН», «ЮЛДУЗ» (кундуз ва кечқурун).

Баҳор ҳавоси — «МИР» (кундуз ва кечқурун).

Даъват (1 ва 2-серия) — НАВОИЙ номли. «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун), «СПУТНИК» (кундуз соат 12, 3, кеч 6 ва 9 да).

Узун кун — «ИСКРА» (3-залда) (кундуз ва кечқурун), «СПУТНИК» (кеч соат 5 ва 10 да).

Менинг севгим — «ИСКРА» (1 ва 2-залда, кундуз ва кечқурун).

Бу бизнинг еримиз — «ВАТАН» (кеч соат 5 ярим ва 7 да).

1962 йил 12 февраль кундуз соат 2 да. Ўзбекистон ССР Фанлар академияси биология фанлари бўлимининг бирлашган илмий совети мажлисида (Куйбишев кўчаси, 15-уй, конференц-зал)

Я. Ф. Низомиддинова

биология фанлари кандидати деган илмий даражани олиш учун: «Суғориладиган оддий бўз тупроққа экилган маккажўхорининг ризосфера микрофлораси» деган темада

диссертация ёқлайди

Диссертация билан Фанлар академияси кутубхонасида танишиш мумкин (А. Тўқаев кўчаси, 1-уй).

Тошкент область, Оржоникидзе посёлкаси, Ворошилов кўча, 173-уйда турувчи **Николай Иванович Костюк**нинг шу ерда турувчи Дарья Федоровна Костюк (Баранова)дан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент область, Оржоникидзе район халқ судида кўрилади.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («Ташкентская правда») — орган Ташкентского обкома и горкома Коммунистической партии Узбекистана, областного и городского Советов депутатов трудящихся.

Бизнинг адрес: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, 26-уй.

РЕДАКЦИЯ БУЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Партия турмуши бўлими — 26232. Пропаганда ва совет қурилиши бўлими — 28761. Қишлоқ хўжалик ва маҳаллий ахборот бўлими — 29040. Адабиёт ва санъат, маданият, саноат ва транспорт бўлимлари — 33786, Секретариат — 34808, 31936. Хатлар бўлими — 34048. Илғор тажрибаларни пропаганда қилиш штатсиз бўлими — 25888. Эълонлар бўлими — 28142. Коммутатор — 26334, 33262, 30249, 30250, 30253.

«Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони Сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси.

Р. 00841. Нашр. Г. — 1519.